SUSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya. . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 id. id.
Pagant per anys, una pesseta de rebaixa

EL POBLE CATALÀ

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL.
IMPRENTA
CARRER FORTUNY, NÚM. 2, 1ERS
TELÉFONS
Redacció, 723 - Imprenta, 2,293

ANY IX NUM. 2.576 — BARCELONA, DISSABTE 23 DE MARS DE 1912 — UN NÚMERO, 5 CÈNTIMS

S'ha posat a la venda en les principals llibreries de Barcelona
EL SERVICIO MILITAR EN ESPAÑA
Obra de gran utilitat, que conté: un preàmbul sobre'l servei militar; el text de la Llei vigent, comentada y concordada amb la de 1885, modificada per la de 1896; les instruccions provisionals pera l'aplicació de la Llei; disposicions complementaries de lleis anteriors; un extens sumari alfabètic; formularis adaptats a la nova Llei y llegislació comparada en materia de servei militar; per
Miquel Barberà y Rómul S. Rocamora

EL SIGLO
GRANS MAGATZEMS
ÚLTIMS DIES
DE LA
EXPOSICIÓ
Y VENDA DE
Objectes pera regal
Preus excepcionals
en
Coberts, Ganivets, Trinxants, Pales, Culleretes, Molls, etc., de plata de llei.
Jocs pera cafè, postres, cervesa, lavabo y tocador; Licoreres, Centres, Figures, Rellotges, Quadros, Escrivaníes, Mobles fantasía, Saquets de pell, Cigarreres, Petaques, Targeteres, Perfumería, Binocles pera teatre, Máquines d'afeitar, Paraigües, Bastons. Fotografía, Dibuix y Pintura.
Grans ocasions en Mantellines, Llanes y Sedes pera
SETMANA SANTA

Básculas-Caixes Pibernat pera Cabals Avinyó, 8-10

Dr. J. LORCA Ex-monitor de la Clínica de Vías Urinarias de la Facultat de Medecina de París. Consulta: Plassa de Catalunya, 3, primer, de 5 a 7. Económica pera obrers, de 7 a 8.

Torneu la deria a la joventut!

Reproduim de "La Esquella de la Torratxa„ l'article següent:

La joventut catalana fa temps que está quieta y somorta. No'ns referim ara a la joventut intelectual, que fa el seu fet en l'éstudi y en el recullíment, preparant una bella florida de la nova cultura catalana. Ens referim a la joventut popular, al poble jove de Catalunya, al seguici de jovenesa que porten tots els moviments del món modern.

Es una tristesa. Sembla que avui no hi hagi joves a Catalunya. Sembla que per una extranya malura hagi deixat de produir tanys tendres la vella soca nacional. Això passa de sis anys ensá. Després dels esclats del comensament de l'actual centuria, promoguts pels apassionaments d'una joventut entusiasta, els joves han desaparegut del camp de la nostra mirada, engolits misteriosament.

Qué es això? Qué ha passat, amics? No us sentiu portats a inquirir les causes del fenómen? No compreneu la enorme trascendencia que aquest ha de tenir en la vida de la nostra terra?

Jo hi he pensat en aquest fenómen. Jo m'ha preguntat quines són les seves causes. Y he arribat a una convicció. Potser m'erro. Potser les causes són unes altres. Peró us explicaré les que he trobat.

La causa principal, la causa mare, es, al meu entendre, l'haverse fet un ambient de asfixia a l'entorn de les manifestacions naturalment, «biológicament», sorolloses de la joventut. Amb la Solidaritat se creá una enfarfegosa teoría de falsa prudencia, d'alta civilitat artificial, per la qual tothom havía de moures y d'actuar dintre d'un cercle de «compostura», de «modals», de «bones» formes polítiques. En nom d'aquesta teoría se condemná l'acció encrespada dels joves, se censurá la seva bellugor impacient, se'ls imposá una disciplina excessiva y atuidora. L'esclat d'entusiasmes joveníivols era una mala acció; l'exposarse a un perill era una necetat y una criaturada; el treballar entre'l poble, una pertorbació y un destorb que comprometien els alts designis dels grans polítics «a la derniére».

Sortí de la Lliga aquesta teoría. Els regionalistes li posaren l'etiqueta de la seva «Escola». Y molts altres homes que de la Lliga no eren, peró que amb la Lliga pensaven, s'adheriren desseguida als nous principis. Tots plegats predicaren quietut, paciencia, orde, serenitat, civilitat... Civilitat! De quina ciutat, senyors? No ho sabem, ni ho saben ells, ni ho sab ningú. Perqué la famosa teoría la fabricaren ells en els alambins del seu laboratori casolá, y no la prengueren pas de cap centre de veritable civilitat mondial.

Els joves se corsecaven, mentrestant. Feien nosa els seus entusiasmes, la seva acció belligerdissa, el seu parlar remorejant. Se'ls privá de tot estímul, de tota simpatía, y se miirá y jutjá esquerpament, hostilment, la seva acció. Se'ls renyá, no amb to de pare que estima, sinó amb to de dómine malhumorat y aixut de sentiments. Y aleshores la gran desgracia—sí, sí, es una gran desgracia!—esdevingué: la joventut catalana va perdre la seva noble deria.

En els motllos frets y rígits de la nova teoría, de la teoría pseudo-civilista, els entusiasmes del jovent se varen glassar. Els joves se varen sentir aixurriats, y varen allunyarse de l'acció. Com que cada pas els costava una censura, y cada paraula un crit, y cada gest una repulsa, renunciaren a la seva deria y varen anarsen mústics y ressentits.

Ja són foru. Ja ha desaparegut l'acció del jovent. Peró ara plana a la ciutat nostra y a la patria nostra una tristesa mortal. S'ha tret de casa als joves que amoinaven, amb els seus tráfecs y les seves cridories, als vells y als envellitis. Y ara la casa es desolada y fosca, y les parets s'ensorren de secreta cansa. Alguna vegada la joventut s'hi ha tornat a acostar. Va acostarshi aleshores del miting de la Sala Imperi contra'l decret de les Notaríes. Peró sembla, per desgracia, que ha passat de llarg.

Homes de seny, polítics constructius, varons austers, pusilánims amb disfressa de vana prudencia: torneu la deria a la joventut, o la patria es morta!—Wifred.»

ATENEU OBRER
DE
SANT ANDREU DE PALOMAR
Pons y Gallarza, 10
Aquest vespre, a les nou, en el saló d'actes d'aquesta entitat,
Don Pere Corominas
hi donarà una conferencia pública sobre'l tema:
Historia de Washington y de la Independencia dels Estats Units com exemple de l'influencia dels homes per la formació espiritual dels pobles.

Dr. Serrallach Vías urinarias 12 a 2 y 6 a 7. Pelai, 40 Consulta econòmica, de 7 a 9. Jovellanos, n.º 9.

DEL PAÍS DELS TARONGERS

Aquell pagès

Aquell pagés de la regió durienca, moreno y rígid com les penyes del nord, peró amb la fas illuminada per un rictus plaent de bonhomía, assegut sobre un cove acanastrat, colzes sobre'ls genolls esmolats de la calsa de «sorrebaco», y entre'ls dits un cigarret mal cargolat fet d'un tabac menys odorós que aquells magnífics penjolls de raims de la parra que'l cobricela, els famosos raims que destilen el néctar preciós que dona les varietats de Porto... Aquell pagés indolent que's complau recomptant coppdiciós el preu futur del vi de la propera verema y ja refá, engrandeix y aixampla la volguda hisenda y la confortable masía, mentres la muller feinera tresca pels corriols de la vinya cuidada maternalment, curulla de fruit que blinca els ceps torturats y feconds... Aquell pagés d'esguard suau y ánima emperesida peró de bon tremp, fill de la terra pródiga, y amb el pensament arborat per una espurna aventurera, deix secular de la bravesa y la fantasía céltica, que enveja el palauet de l'afortunat conterrani retornat ric del Brasil, y se deixa ubriagar per la visió d'una terra llunyana, una mena de paradís terrenal dels homes d'audacia y d'aventura, que no tenen el mar ni els sols ni els oratges, ont els fruits del terrer són d'or brunyit y les poncelles de les flors són diamants, rubins y esmeragdes, y la felicitat hi creix en l'immens camp alodial y els homes la cullen com a qui abasta un pom de roselles... Aquell pagés que quan la desgracia li esbalana la porta de casa seva, treu meravellosament de l'habitual peresa que l'atueix, tresors de indomable energía... Aquell pagés, alt y esquerdalenc, és l'home del nord, típic representant de la rassa forta que feu la nacionalitat lusitana cap allá a l'albada del sigle XI...

Dia de mercat en una població de les Beiras.

De les properes y llunyanes «freguezias» (poble, llogaret) y dels escampats «fogos» (expressiva y escaienta locució indicant la casa de pagés, llar, masía, y més propriament: fogar), una corrúa de gent endiumenjada fa via cap a la «sède do concelho», la vila que centralisa la vida municipal comarcana. Per la carretera polsosa, de matinet, la gent s'afanya y s'apressa pera fer d'hora a mercat y escullir bon lloc de venda; qui mena una vaca y un vetlell, qui aconduein pacientment, lligats per les potes de darrera, una xisclanera garrigada, qui una cabra, qui unes ovelles. Els homes, ben calsats, van a cavall; les dones, descalses, van a peu; diuen que es pera no fer malbé les clavalejades sabates. Joves y vells, van armats del clássic «varapau», garrot de freixa forrat de llautó o ferro, molles vegades, y que igual serveix d'apoi al vianant, que d'arma temible en la defensa o en la baralla, jugada sempre destrament pels camperols. A un revol del camí, una cavalgata de rucs, rassa moruna, petita y peluda, d'amples alforges curulles, dona un aspecte animat a la carretera incommovible. Un ase, se decanta y s'atura, ensumant delitosament a terra. La dona que'l mena, li clava vergassada, amb coratge:

—«Ah, bu...rro!» — crida amb típica cantarella. «Raios te partam!» — renega, bo y donant estrebada ferma al ronsal. La bestia aixeca esporuguida la testa inexpressiva, mou les orelles descompassadament y recula ficanise a la cuneta; fa una ganyota d'escarni y brama: es un bram lasciu com si volgués aspirar tota la farum de pollina, escampada per la llargada immensa de la carretera... Y un desentonat y multiplicat bram dels companys li respon com una clamorosa protesta contra la tralla y el ronsal amb que l'home ha esclavitzat l'especie.

Quan se fa silenci, el vent acosta el grinyol sostingut d'una carreta de bous: els bouers no engrassen els fusells expressament, a fi de que l'espinguet que deixa anar el refrec de l'eix amb la caixa de la carreta, estimuli el pas vegarós dels braus, sense que l'aguiló els inquieti.

Tot d'un plegat, la bocina d'un automóbil domina el remoreig del camí; hi ha entre la gent un moment de pánic apressat, arreconanise, homes y bestiar, arrant dels marges en un impuls de salvació, com la xisclanera dispersió d'un vol d'aucells quan l'esparver els clava falconada. Entre la polsaguera que l'auto ha aixecat rebent, les siluetes dels vianants s'animen y se repren la marxa sossegada cap a mercat, ointse altre cop les imprecacions dels carreters, les converses festives dels firaires y el monóton y viu grinyol de la carreta de bous que pausadament avensa...

Per les terres infinites de l'Alemtejo y de l'Algarve, els blats rossegen.

Un ventijol entremaliat fa pantejar les messes que s'inclinen gentils adorant el sol. Quan el vent para, els camps prenen una immobilitat que corpren; el terrer sembla, allavors, alfombrat d'or, creix el firmament y l'horitzó s'aixampla. Aquell silenci august de la naturalesa, desperta al pagés, que s'havía endormiscat, amb l'afalag suau del ventijol rumorós, a l'ombra retallada y parca d'una margeda d'etzavares...

Aquell pagés, alt y esprimatxat, se redressa vigilant y escampa una mirada satisfeta per les seves pródigues messes; se gira dé cara al sol y el fita insistentment com volguentto retenir damunt del seu camp y pensa que cullirá la setmana entrant quan la seva colla de segadors y bataires retorni d'Andalusía. Novament se mou un ventet suau que aixeca un himne de les messes daurades y aquell pagés alemtejá o algarví, s'ajassa novament y acluca els ulls alegrats encara per l'alegría del sol y dels camps, vora la margeda d'etzavares enormes, africanes, que projecten una ombra parca y retallada...

RIBERA Y ROVIRA

Lisboa, febrer de 1912.

Notes polítiques

Sobre la conferencia den Layret

Nostre distingit amic don Humbert Torres, de Lleida, ha publicat un article en «El Ideal» sobre la conferencia del senyor Layret en aquella ciutat. Y en un dels seus paragrafs, diu:

«Una pura y sana ortodoxia nacionalista se desprengué de ses paraules, y estem séguts que haurien deixat plenament satisfet a l'amic Rovira y Virgili, qui, en un article publicat en EL POBLE CATALÀ, comentant el discurs, parla de la necessitat de intensificar el nostre sentit nacionalista, com si de les paraules den Layret, ben categóriques, se'n deduissin sobre això reserves y atenuacions que no existiren.»

Ens permetem fer remarcar amicalment al senyor Torres que'l nostre company senyor Rovira y Virgili, prengué peu, pera les afirmacions que feia sobre l'accentuació del nacionalisme y de l'esquerrisme, de unes paraules del senyor Layret contingudes en l'extret publicat per «El Ideal» y que deien així:

«Por eso yo creo — digué — que el remedio á nuestros males, ó por lo menos uno de los más principales, consiste en robustecer, en tonificar nuestra fe en las afirmaciones políticas que caracterizan á nuestro partido, en la seguridad de que su virtualidad es segura para los males de la patria. Y la exaltación hemos de buscarla principalmente — no en el sentido nacionalista — patrimenio de derechas é izquierdas...»

Es a dir, que'l senyor Layret creu que no s'ha d'accentuar la nota nacionalista, sinó l'esquerrista. Això es lo que'l nostre company va comentar, y els seus comentaris estaven, com se veu, fonamentats.

Per lo demés, en el seu article, acaba dient:

«Això es lo que la conferencia del senyor Layret ens ha donat peu pera dir. Consti bé que no li atribuim an ell algunes de les opinions que combatem en aquestes ratlles, y que, malgrat les diferencies de matís que entre ell y nosaltres hi pugui haver, el considerem com un correligionari perfecte, alhora fervent amador de la Llibertat y de Catalunya.»

Ens ha semblat convenient deixar ben sentat aquest punt.

L'obsequi an en Gausachs

Entre'ls nombrosos amics y devots amb que compta entre'ls nostres correligionaris l'expresident del C. N. R. del districte IV, nostre benvolgut amic don Josep Gausachs, ha produit excelent efecte la idea d'obsequiarlo amb un banquet íntim pera testimoniarli l'agraiment que tots senten pel zel demostrat durant el período de sa presidencia.

L'acte, com ja saben nostres llegidors, se celebrará el dia 28 en el restaurant «El Rhin», y al malcix han promés la seva assistencia les personalitats més sobressortints del nacionalisme republicá.

Els qui vulguin adquirir contrassenyes podrán ferho en les secretaríes del C. N. R. del carrer de Pelai, 42, y C. N. R. del districte IV, xanfrá Bailén y Diagonal.

L'"hèroe„ de la purga

Ha sortit cap a París, a acabar de resoldre'ls assumptes tractats a Nissa, el gran revolucionari Emiliá Iglesias.

Notes curtes

L'Ateneu Gracienc d'U. F. N. R. ha acordat comunicar al Comité de Conjunció Republicana Socialista el seu pésam per la mort den Pi y Arsuaga.

Aquesta nit, a les deu, l'Eugeni Noel parlará en conferencia pública al Centre de U. F. N. R. del districte III, de federalisme.

Convocatoria

S'interessa a totes les persones que foren designades pera integrar la comissió organisadora dels actes que hauran de realisarse amb motiu de la vinguda a Barcelona de l'eximi pensador Magalhaes Lima, que avui dissable, a dos quarts de deu en punt del vespre, se serveixin assistir a la reunió que tindrá lloc en el carrer del Carme, número 30, principal.

S'interessa l'assistencia de tots y se prega molt especialment la d'aquells a qui no els hi fou possible concórrer a passades reunions, tota vegada que, en atenció a la seva ausencia, quedaren sense resolució definitiva alguns extrems de capital importancia.

Com parlen alguns radicals

Els següents edificants retalls sóu del setmanari radical rebel «República»:

«Votando á Lerroux, los esbirros sin vergüenza y sin alma continuarán apoderándose de nuestro municipio, llevándolo á la bancarrota. Votando á Lerroux, volverá á imperar el odioso caciquismo de antaño, descansará sobre un nuevo puntal la vieja monarquía española, y, por ende, el execrable y ruin clericalismo amenazará otra vez aprisionarnos entre sus garras y ahogarnos. Votando á Lerroux, le ponéis una barrera á la libertad y votáis nuestra muerte.

El Lerroux de hoy no es el Lerroux de ayer. Nos lo han cambiado. El Lerroux de hoy es una careta, una careta que, según rumores, huele á ministro. Y le sienta tan bien la careta al muy pillo que muchos de los que antes le seguían continúan siguiéndole y creen en él sin reparar en la máscara que lo cubre...

Fuimos burros y ciegos, que dijo Costa; creamos un ídolo que nos prometió una república, aunque para hallarla fuera preciso derribar todo lo existente. Pasan años y la república no parece... ¿Qué fué de aquello? le preguntamos.»

Pera en Magalhaes Lima

Els republicans de Reus tenen el propósit de convidar an en Magalhaes Lima — el gran mestre de la masonería portuguesa, com ti diu sempre «La Veu» pera fer espantar a tots els capellans rurals — a donar una conferencia sobre un tema europeista, segons diuen.

Necrología

Acaben de morir a Figueres dos antics federals, en Paladí Calmó y en Jaume Carré. Ambdós tenien molt de prestigi entre'ls deixebles de les idees den Pi y Margall, que són gaire bé tots els ciutadans de la ciutat empordanesa. Els dos havien fet armes pera la República. Descansin en pau!

PER LES NETES DEN PI Y MARGALL

Un periodista, que es monárquic y católic, amb motiu de la mort del malaguanyat Pi y Arsuaga, parla de la situació de les filles d'aquest, netes del gran Pi y Margall. Y diu:

«Trabajador infatigable, heredó de su ilustre padre preciados ideales que supo mantener, dejando á su familia duelo en el día de hoy, y acaso hambre para mañana, si no se acude con solicitud y urgencia á garantir contra la miseria á las nietas de aquel ciudadano que se llamó Pi y Margall, apellido cuya sola enunciación evoca un pasado enorgullecedor de esta raza inteligente y soñadora, capaz de laborar con tenaz persistencia por el bien ajeno, desdeñando el particular provecho.

»Acaba el Parlamento español de reparar un olvido, otorgando á los descendientes del señor Cos-Gayon medios de subsistencia, como premio á la laboriosidad, integridad y servicios que tan respetable figura prestó á su patria.

»Sabemos que el señor Canalejas aspira, desea, y pondrá para conseguirlo á contribución su energía, que á esas desvalidas mujeres se las conceda una pensión por las Cortes. Es un rasgo que aplaudiría la opinión.

»Mucho se ha abusado de la generosidad del Estado aumentando las clases pasivas sin tasa ni medida; pero en este caso concreto la equidad se une á la justicia, pudiendo considerarse como reparación del interés de un capital no cobrado en beneficio de la nación.

»Don Francisco Pi y Margall, contrario al régimen, teniendo un indiscutible derecho á cobrar desde el año 1873 su cesantía de exministro, hallándose necesitado de una ruda labor para la decorosa subsistencia de los suyos, jamás percibió un céntimo, sumando muchos miles de duros su noble desprendimiento, que respondía al sano criterio de no prostituir sus ideales ni doblegar su bandera, que con tanto romanticismo llevó enhiesta, dejándola, al morir, en manos de su hijo, que joven aún, baja á la tumba envuelto en su querida enseña.»

Ens sembla un acte d'humanitat, de justicia y d'agraiment lo que's proposa. En Pi y Margall deixá de cobrar de l'Estat una quantitat considerable per la cessantía de ministre que legalment li corresponía. Quin millor empleu pot tenir aquella quantitat que dedicarla a treure les netes de l'immortal catalá de la situació tristíssima en que queden?

Per les Sales de Lectura

LEMA; Donem un llibre y et cantaré una cansó...

En Rafel Marquina ha enviat an en Corominas un aplec de llibres que seran molt ben rebuts y casi tots ells molt llegits en la Sala que aviat s'obrirá. Amb una mica de bona voluntat per part de tots, ja veureu quina obra més popular farem. Trobem en el paquet «La Balada de la Cárcel de Reading», de l'Oscar Wilde, traducció castellana de Ricard Baeza; «Voyage sentimental, suivi des Amours de mon oncle Tobie et de l'Histoire de l'Abbese des Andouillettes», per Stérne (com que a la Sala hi haurá la versió catalana, anirá bé pera exercitarse en la traducció del francés); «El Ideal Americano», de T. Roosevelt; «El darrer miracle», de Rafel Marquina (tres exemplars); «Vida de Jesús», de Ernest Renan; «La Educación Española», de Josep del Perojo; «Poesías escogidas de D. José Zorrilla, publicadas por la Real Academia Española»; «El cadáver viviente», de Lleó de Tolstoi, traducció castellana; «Novísimas sentencias del presidente Maguand»; «El foraster», de Vicens d'Indy, traducció catalana den J. Pena, y «El pueblo de España», de Lluis Morote.

El nostre amic Josep Serra es dels que posa el coll a totes les empreses que li semblen bones per la cultura o per la patria. Després d'una carta que va animar an en Corominas, més que un grapat de moneda ara ens envía: «Fuerza y Materia», de Lluis Büchner (traducció castellana); «El viajero y su sombra», y «Opiniones y Lecturas», de F. Nietzsche, en castellá; «Más allá del Bien y del Mal», de F. Nietzsche, també en castellá; «Algo sobre hoteles» (tres exemplars), del donant; y «Las obras completas de José María Gabriel y Galan» (dos volums nous).

En una nova carta en Serra ens diu que ha demanat a Galicia les obres de Rosalía de Castro y les de Curros Enríquez y que quan les rebi ja les enviará. També s'ofereix pera regular algun llibre de veritable utilitat que fassi falta a la Sala de Lectura.

En Bruno Vidal ens envía un exemplar de l'obra de R. H. de Ibarreta, «La religión al alcance de todos».

FILLS DE F. MAS SARDA
RAMBLA DEL CENTRE, 20. - BARCELONA
Negociem els cupons Interior y Amortisable 4 per 100 y Obligacions Foment d'Obres, Carbons de Berga, Cotxes y Automòbils, Municipals y Ferrocarrils, venciment primer abril y paguem el cupó 17 de les Accions Foment de Obres y Construccions.

ECOS

AHIR parlárem del vent; avui podem tornarhi; encara té una palpitant actualitat. Sobre'l vent s'ha fet un xisto, bastant dolentet, es cert, peró n'haveu patit de pitjors y això deu aconsolarvos Si no'l pubeu, algun amic — que tots teniu, — una mena de magatzem de xistos, «colmos» y semblanses estupendes, s'atansará expressament pera férvosel saber.

—Qué va, que no sabs per qué fa tant vent.

—No ho sé, respondreu modestament.

—Rumía, home, rumía.

—Ja sé que es inútil. No ho endavinaría mai; fareu amb posat de resignació.

—Peró, de veritat, no ho sabs?.. No t'ho ha dit ningú?

—Te dic que no, carai!, direu confessant la vostra gran ignorancia, cínicament.

Llavors l'amic, magatzem de xistos, somriurá, radiant, y us dirá el xisto.

—Doncs fa tant vent perqué tothom fa temps que ho demana a tothora: «Y ven, y ven, y ven..»

—o—

ELS IANQUIS han ideat una nova extravagancia que a nosaltres, homes del món antic, ens apar una profanació. Les elegants dels Estats Units que tenen la envejada ventura d'esser promeses, ostenten el retrat del promés a la punta de les sabates. Es horrible! Y potser el que ha ideat la moda ha cercat, amb tota intenció, un baix simbolisme.

Per molt temps, barcelonins y barcelonines hem calsat molt malament; avui, gracies a les increíbles baratures del carrer d'Escudellers, ho fem millor. Si encara no es depurat el nostre gust — el gust no se improvisa, — anem camí d'arribar a un clássic refinament. Aquest clássic refinament es el que sempre deu evitar que'ns corprenguin modes com l'actual de les sabates nordamericanes. Que sempre, pera bé de la patria y major honra y gloria dels promesos, aquestes reliquies se duguin sobre'l pit, ont no perdin una sola de les palpitacions del cor enamorat.

DELS REVENTADORS

PUNT FINAL

«L'Esquella» fuig d'estudi. No diu una paraula de la gestació de l'article primer den Jori, ni del que aquest havía escrit pera «La Publicidad» lloant les «Flors de Cingle». Y això que en Jori havía anunciat que'n parlaría en el susdit setmanari. Queden, doncs, en peu totes les afirmacions fetes apropósit d'aquells punts.

Com a compensació d'aquest silenci respecte de qüestions tant importants, «L'Esquella» s'exten en llargues consideracions sobre la meva suposada incompetencia pera respondre a la reventada sense solta den Jori. De la manera com en parla «L'Esquella» no sembla sinó que jo sigui una mena de porter posat a sou del Sindicat d'Autors y no un autor que intervé en la marxa de la temporada, perqué algun havía de ferho. Peró, fins y tot suposant que jo no tingués una personalitat ben coneguda y de la qual no he abdicat ni abdicaré en cap moment de la meva vida, fins suposant que fos el més humil dels empleats del Teatre de Catalunya, a nom de qué me negaría «L'Esquella» el dret de sortir a la defensa de l'obra del Sindicat d'Autors injustament atacada? Es que la raó d'una réplica ha de judicarse per la condició de qui la firma y no per la justicia que l'informa o pels arguments que l'apoien?

Y pera que's vegi bé la poca solta de la reventada, pera que's vegi que no fou, com s'ha volgut fer creure, la crítica de «Flors de Cingle» lo que doná motiu a la polémica, vaig a copiar textualment el final de l'article den Jori, que deia:

«Y lo que ha passat amb el poema de «Flors de Cingle» ha passat amb el Teatre Catalá.

S'ha presentat, a l'obrirse la nova era, ricament habilitat, un oferent. Portava promeses en la boca, amors,. emocions, ideals. Que'n deia de coses! Peró al corre's la cortina s'han vist els prosaismes. Tota una trista realitat.

Y el públic se gira d'esquena quan passa el bou per bestia grossa.»

Això venía després de lo que en Jori ne deia crítica de «Flors de Cingle» y que era en realitat una reventada. Y jo pregunto: quin dret tenía en Jori a donar per fracassada tota l'empresa del Sindicat pel sol fet de no haverli agradat una de les obres representades? Fins suposant que «Flors de Cingle» hagués sigut un fracás, quin motiu hi havía pera cantar an el Sindicat les despedtives absoltes que li cantava? An el Sindicat podrá atacársel si presenta malament les obres, no si aquestes tenen major o menor éxit. La bondat de les obres que s'estrenin es quefer personal del seu autor y res tenen que veure amb l'obra colectiva que'l Sindicat vol dur a terme. Y es per això que vaig respondre de la manera deguda a l'injusta reventada den Jori y que, el respondre aquest de la manera que ho feu desde l'«Esquella», vaig voler mostrar a tothom els mòbils que'l movien a fer endavant la reventada.

En quant a que la gent pugui pensar que'm portin a sortir en defensa de l'obra del Sindicat d'Autors un mesquí interés material, no s'hi amoini «L'Esquella». Tothom me coneix prou, tothom sab que la meva pluma y els meus entusiasmes han estat sempre al servei de totes les causes nobles. Y això ho saben fins a «L'Esquella», malgrat estiguin acostumats a comprar conciencies pels trenta rals d'un article.

***

Escrites les ratlles anteriors, me diuen que a «La Publicidad» hi ha sortit un «eco»

afirmant que en Jori havía fet retirar avui la vuit dies, a les dotze en punt del matí, el volum de «La vida y la mort den Jordi Fraginals» que li corresponía com a suscriptor de la Catalana d'Edicions.

Peró, fins suposant que fos cert lo dit en l'«eco» de referencia, com que'l volum fou retirat al mitgdia del dissabte y la reventada den Jori en la qual s'incloía el «Jordi Fraginals» fou escrita el diumenge, car sortí en «La Publicidad» del dilluns, resulta que en Jori llegí el llibre d'una tirada y en poques hores, cas realment extraordinari tractantse d'un llibre dolent y de 380 planes, o bé que'n publicá la reventada sense llegirlo.

Y res més; perqué en quant a si en la conversa tinguda a la redacció de «La Publicidad» entre en Jori y l'Iglesias, essenthi present el senyor Bernat y Duran, se parlá o no del Sindicat d'Autors, ja ho diran aquests senyors si ho creuen necessari. Com que jo no hi era, ho sé solament per les seves referencies.

J. POUS Y PAGES

Sessió de l'Ajuntament

(Final de la del dijous)

La darrera proposició presentada a l'aprovació del Consistori, es d'aquelles que se sab quan se comensa a discutirles, peró no se sab quan s'acaba.

A la una de la matinada comensava la discusió, la qual durá fins a tres quarts de quatre.

Vagin a continuació les quartilles que no ens pogueren entrar en el número d'ahir.

Anirem a visitar monuments en cotxe

Proposició demanant que no se sospengui el tránzit rodat, per setmana santa.

El senyor Condominas s'oposa a l'urgencia, per creure que cap forsa barcelonina reclama tal cosa, sinó quatre regidors que volen plantejar un debat de carácter estrambótic. (Rialles.)

El senyor Vallet s'oposa també a l'urgencia.

En Doménech parla y—ho sentim molt—no podem treure l'entrellat de lo que diu.

En Figueras defensa la proposició dient que en els dies de Setmana Santa no hi ha el dret de privar d'anar en cotxe an el que vulgui anarhi.

El senyor Condominas torna a atacar l'urgencia.

El senyor Matons creu que la proposició podría aplassarse fins a la sessió vinenta. Per nixó demana als firmants que retirin la urgencia.

En Figueras: No la retirem, perqué feina feta no hi ha destorb.

El senyor Garriga creu també que pot aplassarse la qüestió. En Lladó li diu que es urgent perqué com que la sessió vinenta se celebrará de primera convocatoria, podría deixarse sense discutir la proposició per retirarse del saló els regidors que no la volguessin.

Nominalment s'aprova l'urgencia.

El senyor Lluhí, que ha votat en contra, diu que ho ha fet, amb tot y estar conforme amb la proposició, per creure que avui no es urgent.

Se llegeix una proposició de «no hi ha lloc a deliberar».

La defensa el seu autor senyor Condominas, qui califica la proposició dels republicans de ilegal y platónica, per quant els Ajuntaments, segons la llei, no poden redactar ni modificar les ordenanses municipals sense aprovació dels governadors. Demana que's llegeixi l'article 76 de la llei Municipal, lo qual se fa.

El senyor Condominas després continua argumentant sobre la ineficacia que tindrá l'acort. Si un tinent d'arcalde multa als que circulen en carruatge y aquells se resisteixen al pago, seran processats. (Oh, oh!, grans rialles.)

Acusa d'imprevisors als radicals, perqué en dos anys que tingueren el poder no modificaren les ordenanses. Peró es que la proposició, acaba dient, la presenteu per la galería, no perqué respongui a un convencíment de la vostra ánima.

Y, bomba!

Surt el representant del Comité de Defensa Social, senyor Vallet, a dírnoshi la seva. Y la seva es la de tots els senyors Marianos: o sigui que de lo que s'ha de parlar en el Consistori, es de questions administratives (!!). Y ho diu amb gran pressopopeia, amb un to de rector de poble. En «aras» de la concordia, amb la qual tan bé viu amb els radicals, demana que's retiri la proposició, perqué de lo contrari creu que's fará mala tasca en l'Ajuntament.

Mira, mira'l senyor Vallet.

El senyor Lladó y Vallés creu que la proposició fins ara s'ha atacat amb esperit de seminari. Hi ha d'haver un esperit més ample y tolerant, diu. L'Ajuntament es el reflexe de la voluntat de Barcelona, expressada pel sufragi universal. Doncs si la majoría vol que circulin carruatges, no hi ha per qué oposarshi. Nosaltres no portem nostre criteri fins a imposarnos damunt vostre. Amb quin dret, doncs, vosaltres, la minoría, voleu imposarnos el vostre criteri? Qué voleu anar a peu? Aneuhi, peró deixeunos a nosaltres anar com ens dongui la gana. Si no som católics, per qué hem d'acatar les vostres práctiques católiques? Es aquesta y no altra la qüestió.

Rectifica el senyor Condominas insistint en sos punts de vista. Afirma que'ls carlins representen la majoría de Barcelona, perqué són representants de les dones que són católiques (Oh! oh!)

Una veu, en el públic: Calleu, assassins de Sant Feliu!

Peró qué parleu d'anticlericalisme si els vostres fills y les vostres esposes van a missa. (Grans rialles. Alguns radicals posen cara de prunes agres.) Aquell aspecte tan hermós que presenta Barcelona en els dies de Dijous Sant...

En Garriga y Coll: «Muy bien, muy bien». Grans rialles.

En Condominas: Quines instancies s'han presentat demanant la derogació de les ordenanses municipals en aquest punt? (Més rialles.)

En Figueras defensa la proposició, per liberal y per tolerant.

El senyor Vallés y Pujals, que sempre cau del niu, confessa que «en virtut d'un acort municipal», circulen tramvies, en aquells jorns pera anar als barris extrems.

Sant Cristiá! Si aquell acort se compleix, per qué no pot complirse el que demana la proposició dels republicans?

En votació nominal se rebutja la proposició de no hi ha lloc a deliberar per 22 vots contra 12.

El senyor Vallet torna a combatre la proposició amb un llarguíssim y soporífic discurs que ningú escolta. Es tan llarg el parlament del pobre representant del Comité de Molestia, que molts regidors se'n van del local y els que no se'n van, s'adormen. Amb aquests allats ha fet una bona adquisició la Lliga! L'home preté fer obstrucció y no veu que no hi ha nascut pera aquests tránguls... Peró per qué no se n'anirá a dormir a les deu del vespre aquest senyor? Qué no ho veu que'ls aires de la nit poden encostiparlo?

Al cap d'una hora de parlar (tres quarts de tres de la matinada), el senyor Vallet se treu un llibre de la butxaca y se posa a llegirlo. Ho fa amb un to de jaculatoria que encanta...

En Doménech: Si no acaba ens posarem a renegar!

Cops de campaneta del president (senyor Mir). Rialles. Protestes.

Y el senyor Vallet continua obstruccionant.

El senyor Muntañola ens anuncía que votará contra l'autorisació de circulació rodada per Setmana Santa, per respecte a la tradició. Demana que's vagi a l'acabament del debat per esser ja massa tart.

Y s'aixeca el gran Garriga y Coll, parlant, naturalment, en castellá.

Ara riurem!

No creu, diu, amb l'anticlericalisme de molts.

Interrupcions y rialles.

El president: Continui l'orador.

El senyor Nualart: Continui, senyor Garriga y «Cuello»! (Grans rialles.)

En Garriga: Al fi y al cap no es tart. Són les tres y podem passar encara alguna estona. (Sí, sí! Rialles.)

Tinc un follet que ve com l'anell al dit. (Més rialles.)

Aquest follet es el titulat «Ofensas al Santísimo Sacramento».

El senyor Lluhí: Qué es l'historia del caragol, aixó? (Més rialles.)

En Garriga: Jo no vull cansarvos...

Els regidors: Que ho llegeixi, que ho llegeixi!

En Garriga: Com que alguns companys me demanen que ho deixi córrer...

Diverses veus: No! no!

El president: Segueixi, senyor Garriga, que la presidencia l'ampara en son dret.

En Garriga: Dono per acabat el meu discurs... Ja veu si pot estar content, S. S: (Oh! oh!)

El senyor Matons, com tinent d'arcalde, diu que ell complirá els acords del Consistori y que si aquest acorda que poden circular carruatges, ell, en el districte que regenta, no hi posará dificultats.

El senyor Condominas: Infringirá les ordenanses!

El senyor Matons: Que caiguin sobre meu les responsabilitats. (Molt bé.)

El senyor Condominas diu que no'l guía el propósit de fer obstrucció, sinó el de sentar el seu criteri y prou. Retira una esmena que tenía presentada a la proposició, pera provar lo que ha dit, peró manté una adició que creu que es essencial.

Parlen els senyors Pañella, Vallet (encara!), Muntañola, Matons, Lladó y Garriga.

Se llegeix l'adició presentada pel senyor Condominas a la proposició. Demana que l'acord que's prengui se sotmeti a l'aprovació del governador.

Com que'ls firmants de la proposició no l'admeten, la defensa breument el seu autor.

En votació nominal es rebutjada l'adició.

Seguidament se vota, també nominalment, la proposició. Es aprovada per 22 vots contra 9.

A tres quarts de quatre s'aixeca la sessió.

Comentari

Y aixó es intolerable. En un Consistori en el qual cap grupu polític té forsa efectiva, fer aixó es una temeritat. Hi ha dret a exposar les propries idees amb enteresa y valentía, peró no hi ha dret a destorbar, a entorpir l'obra municipal parlant, xerrant sense dir res. No es d'homes serios, no es de grupus dignes, comportarse de tal manera. Aixó no són discursos, sinó una deu de paraulería inútil y estúpida. Seguir aquesta conducta es avalar la conducta dels radicals que's posen a obstruccionar quan han de perdre. Y els homes de la Lliga, que com a bens, segueixen aquesta ruta perillosa y intolerable, sense valor de posar un correctiu a les ximpleries d'aquests de la Molestia Social, no tenen dret a parlar d'amor a la ciutat y d'homes d'orde. Perqué són ells, fent bons els procediments lerrouxistes, els qui continuen y perpetuen el desorde a Ca la Ciutat.

Qui podrá parlar contra les intemperancies lerrouxistes, després dels intemperants de la ronya reaccionaria?

Sembla impossible que uns esperits essencialment catalanista y liberal com el den Ripoll, y volteriá, com el den Nualart, tolerin les etzegallades fanátiques y intolerants dels Condominas, Vallet y Garriga y Coll! Y es que no hi poden fer més... Estan amarrats an aquesta allau reaccionaria que per desgracia de la ciutat vol imposarse. Y no tenen valor pera desenténdressen!...

Aclaració

En la ressenya que publicavem ahir de la primera part de la sessió de l'Ajuntament, celebrada el dijous a la tarde, hi havía una omissió lamentable.

Al donarse compte de la votació recaiguda sobre la proposició presentada respecte la manera de proveir les plasses de quefes de Sécció, deiem després: «Y s'entra a la discusió dels dictamens.—Vot de minoría, etc...»; haventse omitit la continuació del paragraf que deia: «Vot de majoría concedint la plassa al senyor Vidal y Guardiola».

ANUNCIS OFICIALS

"CRÉDITO Y FOMENTO DE AHORROS,,

COMPANYIA ANÓNIMA

En virtut de lo proposat en la Junta General extraordinaria celebrada en el dia de avui, se posa en coneixement dels senyors accionistes y se fa públic als efectes procedents, que ha sigut votada y acordada per unanimitat, la destitució del cárreg de Vocal del Consell d'Administració d'aquesta Societat, de don Ricard Mir y Massana, qual senyor fou així mateix destituit en el cárreg de president del propri Consell de Administració per acord de la Junta General extraordinaria del 26 de febrer próxim passat.

Barcelona, 22 de mars de 1912.

Per acord de la Junta General Extraordinaria. — El Director Gerent, Secretari de la mateixa, E. Crespi.

Teatres y Concerts

CATALUNYA.—*Sindicat de Autors Dramàtics Catalans*

Heusaquí el repartiment amb arreglo al qual será desempenyada la comedia en dos actes, «La Germaneta», qual estrena tindrá lloc avui dissabte, al Teatre de Catalunya (Eldorado):

«Mercés», Emilia Baró; «Fidela», Elvira Fremont; «Senyora Lluisa», Antonia Verdier; «Balbineta», nena Major; «Senyor Gahana», Lluis Blanca; «Senyor Juliá», Josep Bergés: «Joan», Carles Capdevila; «Ventura», August Barbosa.

CONCERTS AL F. DEL T. N.

En obsequi als senyors socis del Foment del Treball Nacional, la Comissió de Govern interior de dita entitat ha autorisat la celebració de dos grans concerts d'orquestra que tindran lloc els dies 25 y 31 del corrent a la nit, dirigits pel mestre don Tomás Buxó.

En els programes que s'executaran hi figuren com a primeres audicions: el concert número 12 de Haendel pera dos pianos, dos violins y violoncello amb orquestra; la simfonía número 6 de Hamerich y la «serenada» de Eduard Elgar, el gran compositor anglés completament desconegut a Barcelona, essent completats amb el concert Brandeburgés número 5, de Bach, pera piano, violí y flauta, les melodies escoceses de Gilson y diversés obres de Grieg, Wolf, Schmitt, Schumann y Saint-Saens.

"La crisi del sentiment republicà,,

Conferencia de l'ALBERT DE QUINTANA al Centre Nacionalista Republicà del Districte IV

Abans d'ahir doná nostre company la seva anunciada conferencia. Una nodrida concorrencia acudí a sentirlo, y de lo que digué n'hauran esment els nostres llegidors amb el següent extracte:

Comensá el conferenciant dient que en les agrupacions republicanes totes, dintre y fora de Catalunya hi ha una profonda crisi. Les eleccions ho han demostrat palesament. Aquelles masses entusiastes han sentit una certa desconfiansa, un cert pessimisme. Y es que s'ha perdut entusiasme, energía, fe. Ja no hi ha aquella generosa ardencia que sorgía del cor de les multituts ciutadanes. Els directors del poble, ells mateixos, no prediquen ja la revolució.... Per qué ferho si sols conseguirien portar una república que'ls mateixos republicans matarien pels seus vicis? Aixó ha arribat fins a la Conjunció republicana-socialista. Y aqueixa crisi se manifesta encara més fortament adins de Barcelona. Aquí, ont les forses republicanes havien assolit el domini de la ciutat, hi han dissidencies, desfent aquella forsa potenta y fent possible el que les dretes s'apoderin de una urb fermament republicana y liberal. (Molt bé, molt bé.)

Causes generals han sigut les immoralitats administratives d'alguns municipis republicans. Si's malversen els cabals de la ciutat, qué no farien alguns homes amb la hisenda de la República? D'aquí ve la por del poble, al qual li sembla molt trist pujar a homes que siguin després una vergonya pera la nació. Les excepcions d'homes y de municipis fan més viu el contrast. Les reformes llegislatives, de les moltes que s'han introduit a Espanya, porten el sagell d'un partit, el conservador; els republicans han fet solzament actes d'obstrucció. Quines són les lleis, les reformes, les iniciatives dels republicans desde en Castelar fins ara? Els republicans no han fet més que discursos com aquella dona que deia a Sant Pere, a les portes del cel, que sols havía fet puntes. (Molt bé.)

Tots els nostres partits y les nostres actuacions giren a l'entorn de la pompa oratoria d'un home. Si arribés el poble a la acció violenta, la revolució, aquella no sería pas la concepció augusta d'idees, perqué l'entranya del poble no sería ara com en aquella revolució francesa, quan sobre la sentimentalitat del poble francés caigué la pluja d'idees del sigle XVIII. (Molt bé.)

Al principi de nostra actuació el poble no ha conegut més que les ombres quimériques que'ls hi han mentit els directors dels partits polítics. El poble no ha tingut la visió clara de les coses y a l'esser portat davant la llum espléndida de la veritat republicana, ha adoptat una absoluta libertat de definir el pensament colectiu sense pensar que es precís que algun home representi la massa. Si no, aqueixa será muda y estéril y la seva veu no será mai escoltada. (Aplaudiments.) La qüestió de les quefatures se presta a moltes observacions. Els partits nascuts a Catalunya no seran mai nacionals. Si la Lliga ha expandit la seva acció, es perqué aquesta s'ha convertit en un partit conservador-maurista a Catalunya. (Molt bé.) El lerrouxisme ha influit en els partits polítics, fent que la pompa de un home, Lerroux, fes naixer el desitg de fer sorgir altre home, un «anti-Lerroux», que se li oposés. Un d'aquests homes ha sigut en Cambó.

Entre nosaltres passa una cosa ben estranya. Cada home a qui el poble vol enlairar, no vol esser quefe. Peró a mida que aquest esperit democrátic de l'home s'oposa a la quefatura personal, se formen focus d'infecció al seu entorn. Les insidies van creixent, van deformant la veritat; el poble creu que en realitat aquell home que no vol esser quefe no sab esserho. Y la atmósfera de desprestigi acaba per ensorrarlo.

En lloc d'anar a segar l'herba sota els peus an els homes, donémloshi la nostra confiansa si poden realisar alguna reforma y fer sentir la veu de la nostra idealitat. Estem atravessant ferma crisi de sentiment y d'ideal. L'unitat ens ve de l'ideal republicá. Per qué no ens unim en aquest aspecte? El día que sapiguem agermanar la nostra vida y la nostra idea haurem complert el nostre deure polític. L'idea republicana ha de penetrar en lo més pregon de la nostra societat. El día que fem un apostolat sense insidies y siguem prou aptes pera afirmar la norma suprema, l'unitat d'idees, la trinitat de la nostra bandera, se renovará la política de cara al triomf.

La idea nova porta en sí un nou sistema polític, y ara entrem, senyors, en la realisació d'aquest sistema de libertat y de pau. Somni, utopies!, diuen els privilegiats del món. No ho extranyeu. Gairebé sempre l'utopía d'avui es la realitat de demá. Somni deien els faritzeus a l'unitat religiosa del món, y aquest somni fou el cristianisme; somni deien els savis de la Edat Mitja a la idea de Colon, y aquest somni fou América, renovant la bellesa del Paradís en la terra; somni deien els publicistes del renaiexment a la pau religiosa pía, y aquest somni fou la pau de West-proclamada per Tomás Morus en sa utophalia; somni deien els poderosos del món a la realisació del dret natural proclamada pels filosops del sigle XVIII, y aquest somni escrigué les taules de 1789 en el Sinaí de la Revolució francesa; somni diran avui en aquestes idees de pau, de libertat y de concordia, y aquest somni, senyors, será demá la salvació de la nostra democracia! (Ovació.)

L'acte acabá a tres quarts de dotze.

Botlleti del Treball

De los vagues

Com deiem ahir en la secció de G. C., una comissió d'obrers cotxers vaguistes acudí al Govern civil ahir matí, citada pel governador.

El senyor Portela els va entregar les condicions que proposen els patrons pera solucionar el conflicte.

Els obrers les reculliren, dient que provarien aquesta tarde de reunir als seus companys y posarles a votació secreta, tornant la contesta al vespre, si aixó es possible.

Dita comissió acompanyava a un grupu d'obrers cotxers vinguts de Valencia, els quals diuen que se'ls va enviar a buscar, dientlos que la vaga estava resolta, y que havien de ocupar llocs que tenien altres obrers no admesos per perturbadors de l'orde social.

Aixó es lo que'ls cotxers vinguts de Valencia diuen, afegint que no volen faltar als companys de Barcelona, y que, considerantse enganyats, han reclamat als patrons l'import del viatge pera tornar a Valencia, qual import, diuen, no volen satisfer els patrons.

Aquest gest dels cotxers valencians, causá una gran satisfacció als vaguistes y segurament el causará a tots els obrers barcelonins, perqué demostra les fondes arrels que l'esperit de solidaritat té ja en nostres temps, fins en nostre país, en les masses obreres.

Al vespre va esser al G. C. una comissió de patrons cotxers a dir al governador que lo que li havien anat a dir els obrers era fals, es a dir que els esquirols que havien recrutat a Valencia y altres punts no vingueren enganyats, puig ells no els havien dit pera res que la vaga estés acabada. Y per lo tant, digueren els patrons, ens neguem a pagalshi el viatge, com ens demanen.

Y com a prova de que no havien enganyat als esquirols vinguts, ne portaren els patrons uns quants de mostra al G. C., els quals estaven disposats a dir, segons sembla, que havien vingut per la seva voluntat, lliure y concientment, y que lo que desitjaven es treballar. Peró el senyor Portela, comprenent segurament que portaven la llissó apresa, s'excusá de rebre als esquirols, que permaneixeren durant l'entrevista en la sala d'espera del palau.

Al rebre als periodistes ens digué el governador, després de comunicarnos lo anteriorment explicat, que les condicions de treball que proposaven els patrons eren les mateixes aprovades en la reunió mixta fa temps celebrada al G. C. entre patrons y obrers y de la qual, com recordaran nostres lectors, no'n sortí res, per negarse'ls patrons a reconéixer a la societat obrera dels cotxers «La Fraternal».

Ara reculaven un xic d'aqueix tema tant patrons com obrers, puig aquells s'avenien segons deien, a firmar el contracte d'arranjament en el G. C. amb el governador y amb els representants dels obrers, en lloc d'entossudirse en voler fer firmar als obrers contractes exclusivament individuals. També, segons el governador, oferien els patrons admetre als associats en «La Fraternal» amb preferencia a cap altre.

D'aquestes condicions ne tractaren els obrers, com diem més amunt, en la reunió que celebraren a la tarde en son local del carrer d'Aribau, 21, y en la qual en votació secreta s'acordá per 213 paperetes contra 12, no discutir les bases proposades sense que abans se reconegui la Societat «La Fraternal».

Reunions

El Sindicat d'ajustadors, torners y forjadors invita a tots els de l'ofici a la reunió general que's celebrará demá, a dos quarts d'onze del matí, en son local, Amargós, 22, principal.

La Societat d'obrers de l'Art de Fundició de Barcelona y son ramí celebrará reunió general demá pera tractar del conflicte de la casa Escorza y d'assumptes generals.

Els impressors

Acabada l'organisació de la nova entitat obrera «Associació Obrera d'Impressors de Barcelona» y complerts els requisits marcats per la llei, s'invita als obrers del ram a la reunió general de constitució, que tindrá lloc el proper diumenge, 24 del corrent, a les deu del matí, en son local social, Sepúlveda, 187.

UN PROCÉS SENSACIONAL

Crims contra l'infantesa

Registre a la torre den Vaqué

Fins ahir — les sis del matí, havent comensat a quarts d'onze de la nit anterior, — va durar el registre efectuat per l'inspector de policía senyor Sánchez y l'agent senyor Alcaide, en la torre de la Font den Fargas, que havien habitat en Salvador Vaqué y l'Enriqueta Martí.

Presenciá el registre don Lluis Vaqué, fill del detingut, son procurador y alguns periodistes.

El registre no doná cap resultat, encara que continuará demá.

Empró algun confrare, fixantse en alguns detalls que dona, insinúa que'l registre «se esperava», y que tot s'havía preparat en la torre, assegurant que d'aquesta n'han estat trets, molt recentment, mobles y altres coses. Sembla també volguer insinuar el confrare alguna responsabilitat en tot aixó an el fill den Vaqué y en el vigilant de la barriada.

Un detall forsa interessant que dona el confrare y que diu que comprovaven tots els que presenciaren el registre, es el de que se nota en l'interior de la torre que molt recentment s'hi han posat maons en diversos llocs, essent així que, segons en Vaqué, feia mesos que la torre estava deshabitada.

JO RECOMANO SEMPRE PERA CURAR LES MALALTIES NERVIOSES

Elixir Polibromurat Amargós

que calma, regularisa y fortifica els nervis

Universalment recomanat pels metges més eminents

La seva acció es ràpida y meravellosa en la Epilepsia (mal de Sant Pau), Corea (ball de Sant Vito), Histerisme, Insomni, Convulsions, Vèrtic, Jaqueca (migranya), Coqueluche (catarro dels nens), Palpitacions del cor, Tremolins, Deliri, Desvaneixements, Perdua de la memoria, Agitació nocturna y tota classe d'accidents nirviosos

Farmacia del Dr. Amargós, Plassa Sta. Agna, 9

Nosaltres, mancats de datos, no volem llensarnos en les suposicions del confrare, que deixem a la seva entera responsabilitat y que no hem recullit més que a títol d'informació.

Els cossos dels delictes

Dels ossos, robes y documents trobats se n'han fet 28 bultus, que han sigut sagellats y que s'han portat a la sala que ha sigut ocupada fins no fa guire pel Jutjat especial que seguía la causa contra els iniciadors de la vaga del setembre.

També s'ha disposat la vigilancia de l'esmentat local, pera evitar cap robo o sustracció.

Els 28 bultus se descomposen així:

Quatre sacs de terra amb molts fragments d'ossos procedents de l'amagatall que hi havía en el pis del carrer de Picalqués, ont hi havien viscut l'Enriqueta y el seu home.

Quatre fardos de roba procedents del pis del carrer de Ponent y de lo trobat en la botiga de drapaire del carrer den Cirés, y que es producte del robo fet en el pis de l'Enriqueta.

Una sopera contenint ossos de criatura trobats al pis del carrer den Picalqués. (La sopera procedeix del pis del carrer de Ponent.)

Cinc caixes de cartró contenint els ossos de les sis criatures enterrades en la casa del carrer dels Jocs Florals, de Sans, y en el pis del carrer de Ponent.

Dues lámpares procedents del pis del carrer de Ponent. (Aquestes lámpares havien sigut robades y se varen trobar en la botiga del drapaire del carrer den Cirés.)

Els demés bultus són composts de colecciones de documents y llibres trobats en els pisos habitats per en Pujaló y la seva dona, y en els que havien habitat cada un d'ells sol.

Entre'ls llibres n'hi ha de pornográfics y de remeis. Aquests són els que més abunden.

Algun es escrit en francés y la major part enquadernats en pergamí.

Entre'ls documents hi ha moltes cartes den Pujaló a la seva dona y viceversa, telegrames xifrats, targetes d'advocats y de metges.

També hi ha claus rovellades, altres noves a les quals encara s'hi han de fer les dents, paquets, etc.

Els 28 bultus ocupen més de mitja sala.

Desde dijous el senyor de Prat instrueix les diligencies sumarials en aquest local, que es el que ocupen, de molt temps an aquesta banda, tots els jutges especials.

En llibertat

Per haverseli prestat, com diguérem, la fiansa de 5.000 pessetes, ans d'anit fou posat en llibertat el drapaire Josep Guibernau.

Treballs del Jutjat

Com de costum, a les nou d'ahir matí se va constituir el Jutjat, celebrant extenses conferencies amb el president de la Audiencia, fiscal senyor Ribes y quefe superior de policía, senyor Millan Astray, en les quals tractaren d'assumptes relacionats amb la torre den Vaqué y dels reconeixements que se han de practicar avui.

Més tard, el Jutjat va donar ordes a l'inspector de policía senyor Sánchez y a l'agent senyor Alcaide.

A dos quarts de dues el Jutjat se retirá.

Sembla que'l senyor Prat se troba molt contrariat per la malaltía de la Enriqueta, la qual retrassa d'una manera lamentable la realisació d'una serie de diligencies que hi ha projectades y que han de contribuir en molt a la formació del sumari.

Aquest no avensa per ara y se veu que's trigará en poderse enllestir, perqué'ls metges ja han comunicat al Jutjat que l'estat de la Enriqueta es gravissim y que, per lo tant, no's pot pensar en algun temps en rébreli indagatoria, ni en celebrar cap careig, coses ben necessaries tal com estan les coses en la actualitat.

Més trovalles

Al ninxo obert en la casa del carrer dels Jocs Florals de Sans, un periodista que l'examinava hi va trobar dues cullereles rovellades, que, per lo que's veu, hi varen esser enterrades junt amb els cadavres trobats.

El periodista ahir matí les va entregar al Jutjat especial, el qual sembla que concedeix molta importancia a la troballa.

Les culleres són torsades, y podría molt ben ésser, diuen alguns, que serveixin forsa als forenses pera dictaminar quina va esser la mort que's va donar a les desventurades criatures.

Ahir a la tarde el Jutjat, acompanyat dels facultatius, aná a la casa del carrer dels Jocs Florals, de Sans, número 155, ont hi visqué la Martí y ont dimecres s'hi trobaren ossos que, evidentment, són de criatura.

El jutge maná continuar les recerques en el mateix forat fet en el pati ont foren trobats dits restes, y un cop el forat s'hagué engrandit més, per orde del jutge, s'hi ficá un xicot, que aná remenant entre la terra y el ciment.

Y el resultat fou trobar més ossos y més objectes enterrats. Entre aquells n'hi ha de cranis evidentment de criatures, y d'altres parts del cos, y ademés, closques de caps, soltes y amb cabells rossos y negres. S'hi trobá també un cinturó, també de criatura, amb anella.

Recullits els horribles restes y com sigui que no's trobava res més, el Jutjat, sens perjudici de continuar un altre día, si ho creu convenient, les recerques, maná sospendre el registre y se n'emportá cap al palau de Justicia lo trobat, ficat dintre de unes capses de cartró, que's proporcioná en una botiga de mercería d'aquells volts.

Disconformitat entre'ls pèrits

El Jutjat especial ha nomenat als professors d'anatomía que han de fer el reconeixement dels ossos trobats en els pisos habitats per la Enriqueta Martí.

Aquest nou reconeixement ha sigut ordenat pel Jutjat, perqué sembla que'l doctor Saforcada no es de la mateixa opinió que'ls altres forenses sobre l'apreciació dels cadavres trobats en la casa del carrer dels Jocs Florals.

Sembla, segons noticies que hem recullit, que mentres uns asseguren que'ls cadavres trobats solament són tres, altres afirmen que són quatre.

També hi ha discrepancia per lo que toca a l'apreciació dels ossos trobats al carrer de Picalqués amb referencia als que pertanyen a criatures. També els esmentats professors els examinaran pera veure si's posen d'acord.

En Pujaló, declara

En tornant de Sans se dirigí el Jutjat a la presó celular, sotmetent a nou interrogatori al marit de la Martí, el trágic-cómic Joan Pujaló, pintor vegetariá y complis, segons tots els indicis, de les malifetes de la segrestadora.

No podem dir exactament lo declarat pel Pujaló en la llarga conversa que tingué amb el jutge, perqué tant aquest com els funcionaris auxiliars que l'acompanyaven són reservadissims.

Hem sentit a dir, empró, que l'interrogatori careixé de importancia pera el sumari. El Pujaló adoptá la seva actitut acostumada: a parlar de les seves dots d'artista, a doldres de la «persecució» de que's diu víctima, etc., etc. Segons sembla, oferí fer sensacionals declaracions, peró pera més endavant. Ara l'home's mostra reservat (!).

Per aixó creiem ben poc aprofitable la tasca que ahir complí el Jutjat a la presó.

El Jutjat

A les set del vespre ja tornava a esser el Jutjat al palau de Justicia, trebollant fins a quarts de nou, hora en que's retirá, en la ordenació del sumari y en posar en son lloc degut les noves trovalles fetes a Sans.

Del Govern civil

Comptes municipals

El governador ha despatxat els següents assumptes:

Aprovant els comptes municipals de 1909 de Llerona; y de 1910 de Castellfullit del Boix, Olsinelles, Sant Joan Despí y Vaciana.

Autoritzant el pressupost extraordinari pera el corrent any de Gelida.

Imposant multa per falta de contestació al pleg d'observacions a l'arcalde de Gallifa.

Censura amb objeccions als comptes municipals de 1911 de Castellet, Corbera, Fontrubí, Gurb, Santa Eugenia de Berga y Sant Martí de Torrelles.

Calificació dels dubtes que ofereixen els comptes municipals de 1910 de Tagamanet.

Tornat pera formar de nou els comptes municipals de 1911 d'Abrera.

Nomenant agent de comptabilitat pera'ls partits de Sant Feliu y Vilanova a don Josep María Cabré y Navarro.

Els lladres del moll

Durant la nit anterior y la matinada de ahir en el moll, la policía a les ordes del senyor Castellanos, va donar una forta batuda, detenint a 32 individus sospitosos dels quals 29 han ingressat a la presó.

Convé que's fassi nét d'una vegada, y así s'evitaran les justes queixes dels comerciants que tenen genres allí.

Visites

Van visitar ahir al governador el senador don Manuel Farguell, don Joan Godó, y el secretari de la Junta del Port senyor Creus.

Junta de Protecció de l'Infancia

La Junta Provincial a l'Infancia ha acordat assaijar l'obra d'hostatge en el camp pera'ls menors als quals per sa especial condició els hi es perjudicial la vida a la ciutat. Aquesta obra, que ha donat immillorables resultats a Fransa desde que fou instituida pel sabi doctor Grancher consisteix en allotjar en cases de camp per un temps llimitat y sota la tutela de famílies de reconeguda honradesa, a menors que per la seva constitució física y per l'ambient que respiren vivint amb llurs famílies estan sempre predisposats a contraure malures entre les quals la terrible tuberculosi es el més gran flagell.

A dit efecte, les famílies que visquent en casa de camp y essent de bona conducta desitgin tenir en la seva companyía algun de tals nens mitjantsant l'abonament de la corresponent pensió, poden dirigirse per carta a les oficines de la Junta Provincial de Protecció a l'Infancia, passeig de la Dunna, núm. 1, entressol, primera.

Pera una obra benéfica de gran importancia social se necessita una extensió de terreny important que estigui situada dintre del terme municipal de Barcelona.

Les proposicions poden dirigirse al carrer dels Arcs, 1, entressol.

De l'Ajuntament

Foment

La comissió de Foment acordá oficiar a les companyíes de gas que repassessin y adobessin les canonades de la Rambla, ja que les escapades de fluit maten els arbres, atacant les arrels.

La companyía Lebon ha contestat que en un tros determinat de la Rambla no hi ha canonades, y no óbstant, els arbres també són atacats, lo qual vol dir que no deu esser deguda la malaltía al gas.

Sembla que'ls técnics insisteixen en son dictamen y diuen que en el tros esmentat de la Rambla, han comprovat que la terra del subsol está impregnada de gas.

No obstant, la companyía del gas Lebon se manifesta disposada a adobar les canonades ont convingui.

Mixta

La Comissió Mixta ha acordat autorisar a l'arcalde pera fer ús del 50 per 100 de la reserva del Deute, durant el próxim trimestre.

També acordá fer emissions de títuls de les series A y D.

Projectes d'enllassos

Dins de poc estaran exposats a les oficines de Foment, a disposició del públic, el projecte de vía d'enllás del manicomi de la Santa Creu amb Horta y l'allargament del carrer de Vasconia desde'l de Bartrina fins al de Sant Andreu.

Diverses

La comissió d'usús ha tractat del funcionament del del Parc y ha estudiat l'avens dels comptes que s'han de presentar a l'aprovació del Consistori.

Festes y Sports

Balls

Es esperat amb molta especlació el ball de la Pubilla anunciat pera demá a la nit a l'U. F. N. R. del districte segon, particularment pels que recorden els que amb el mateix títul s'han donat diferentes vegades en l'esmentada associació, els quals no podien obtenir un éxit més gros que'l que obtingueren.

Pera'l de demá sabem que estan encarregades magnífiques toies pera les tres senyoretes en quals recaiguin els nomenaments de pubilla y pubilletes y que será amenisat per un quintet de senyoretes.

Aquests y altres preparatius dels quals no'n parlem pera millor sorpresa de les families que assistiran a la festa, fan esperar que'l ball de la Pubilla anunciat pera demá no deixará gens dels ja celebrats al districte segon.

Dimars al vespre, conforme estava anunciat, tingué lloc al C. N. R. del districte VII (Roser, 31, primer), el gran ball d'orquestra organisat per la secció d'esbarjo del mateix.

No cal dir que la concorrencia fou nombrosa y distingida, presentant un brillant aspecte la elegant sala de festes de la susdita entitat. Més de vuitanta parelles dansaren fins ben entrada la nit, amb l'alegría natural de aquestes festes. Se subastaren y rifaren dues magnífiques toies, que hallaren distingides senyoretes, y se regalá a totes les assistentes unes roselles artificials artístiques y d'utilitat.

En vista del gran éxit obtingut en aquesta festa, la secció d'esbarjo de dit Centre ha organisat un altre gran ball pera demá diumenge, al vespre, anant el programa a càrrec del quintet «Joveniut Artística». L'entrada será per rigurosa invitació.

La qüestió del descans dominical

L'Unió Gremial

Se'ns demana l'inserció:

«L'Unió Gremial prega amb el major interés a tots els industrials que per suposada desobediencia a l'autoritat en el compliment del Descans dominical hagin sigut condemnats pel jutjat municipal al pago de multes, substinguin de pendre cap determinació fins a saber els acords que's pendran en la reunió que tindrá lloc demá diumenge, a les quatre de la tarde, a l'Unió Gremial, a qual acte s'invita a tots els industrials pera que amb llur criteri determinin d'una manera concreta y decissiva nostra actuació en la campanya de justicia y d'equitat que venim sostenint pera garantir els drets dels dependents sense perjudicar els interessos patronals.»

Els cira-botes

Una comissió de cira-botes, establerts, va visitar ahir al governador, dientli que'l fer-los complir la llei del Descans dominical es arruinarlos. «Tu quoque?..»

Els obrers

L'Unió Ultramarina convida a tots els ciutadans de Barcelona en general y a tots els dependents de comers y queviures en particular, al grandiós miting que en pro del Descans dominical y pera protestar de les bases presentades per l'Unió Gremial, tindrá lloc demá diumenge, a dos quarts de quatre de la tarde, en son local social, Tallers, 22, principal.

L'Unió Professional de Dependents del Comers ha fet públic un llarg y interessant document refutant els acords presos y les bases aprovades per l'Unió Gremial, pera aconseguir la modificació de la llei del Descans dominical.

L'Associació d'obrers perruquers y barbers s'ha dirigit a l'arcalde pera recabar d'ell el compliment de la llei del Descans dominical, especialment en el ram que l'afecta, o sigui pera que obligui a totes les barberies a tancar els diumenges a les dotze en punt.

INFORMACIO DE BARCELONA

OBITUARI. — Ha mort en aquesta ciutat, en ple curs de la seva vida, el distingit escriptor don Joan Tarré y Rodríguez, el nom del qual havía conseguit molta popularitat entre l'estol de poetes y prosadors de les acaballes del período literari del catalanisme.

En Tarré havía sigut fundador y redactor de la revista «L'Aureneta», «L'Atlántida» y «La Castanyada» y colaborador constant de «L'Esquella de la Torratxa», de «Lo Teatre Regional», de «La Teatre Catalá» y de moltíssimes altres publicacions que en aquella época veien la llum a Barcelona.

Havía escrit pera el teatre algunes obretes y nombroses poesies y quadrets literaris en prosa, alguns d'ells distingits en certamens y Jocs Florals.

Al fundarse EL POBLE CATALÀ setmanari, en Tarré ingressá en la nostra administració en la qual continuá durant algun temps després d'haver passat a ser diaria la nostra publicació.

E. P. D.

Se prega a les senyores mestres de lés Escoles nacionals de Barcelona que preparen treballs pera l'Exposició anexa al Congrés d'Higiene Escolar, se serveixin assistir a la reunió que avui, a dos quarts de cinc de la tarde, tindrá lloc a l'Escola oficial de nois de la Plassa de Santa Agna.

Avui a la nit, en el saló d'actes de l'Ateneu Barcelonés, don Tomás de Lacalle hi donará una conferencia pública organisada per l'Institut Médic-social, sobre'l següent tema: «Consideracions sobre la llegislació del matrimoni pera deduirne'l dret médic en el matrimoni dels tuberculosos».

—Fumeu Hispania (series guerra Melilla).

Avui, a les nou de la nit, a la Societat de Cultura Racional s'hi celebrará una vetllada literaria-musical, en el seu local social, Wad-Ras, 216. Se llegiran troballs de escriptors eminents. Poden donarse per invitats tots els que simpatisin amb aquests actes de cultura.

—Les convalescencies llargues, agotament prematur, linfatisme, enflaquiments, debilitat y anemia, se corretgeixen amb el Dinamógeno Saiz de Carlos.

Demá, a dos quarts de nou del matí, sortiran de l'estació de Fransa pera Vilanova y Sitges els socis de la Lliga Vegetariana de Catalunya y quants vegetarians y simpatisants hi vulguin concórrer, els quals poden inscriures en el local social, carrer de Trafalgar, 5.

An aquesta excursió s'hi ha adherit la Colonia Vegetariana, de la qual assistirá nodrida representació.

eDmá diumenge, a les onze del matí, en el Museu Pedagógic Experimental, Ample, número 1, primer, el doctor F. Bordás, metge oculista, hi donará la vuitena d'una serie de conferencies públiques de vulgarisació científica dedicades als professors d'escoles públiques y privades sobre l'interessant tema «La visió; sos defectes y anomalies; importancia que presenten baix el punt de vista pedagógic; manera d'evitar sa perniciosa influencia.

El professor de la classe de Literatura dels Estudis Universitaris Catalans, donará una conferencia pública al Centre Autonomista de Dependents, avui dissabte, a les deu de la vella, tractant el tema sobre «Esperit nacional de les Cróniques catalanes».

El Centre recomana als socis l'assistencia a dit acte.

—Ens comuniquen que'l Patronat de Catalunya pera la lluita contra la Tuberculosi ha adoptat l'Emulsió Angier pera l'emplau en sos Dispensaris, després d'haver experimentat sos excelents efectes en diversos ensaigs verificats pels facultatius del Patronat.

Demá, diumenge, a les quatre de la tarde, l'Escola de Santa Eularia de noies, l'Escola Catalana y l'Escola Nacional Catalana de nois, celebraran una festa artística infantil en el teatre de l'Ateneu Obrer del districte segon (Mercaders, 38 y 40), posantse en escena'ls patriótics drames «Jorns de dol» «Jordi Erin», originals respectivament dedicats per Josep Pujadas Truchi y en Josep Burgas y la xamosa sarsuela del malaguanyat mestre doctor Josep Alcoverro. Además pera dita festa'l jove escriptor en Josep Ferré y Roig, ha escrit un quadret dramátic de costums escolars que será desempenyat per les nenes de l'Escola de Santa Eularia.

A l'esmentada festa hi han sigut convidades les autoritats catalanes y els principals Centres de carácter nacionalista, en ses diferentes branques, podent assegurar que's veurá concorregudissima.

En la darrera Junta directiva celebrada per la Societat de Geografia Comercial, baix la presidencia de don Francisco de A. Mas, se doná compte, entre altres, dels treballs realisats y enviats al Centre de Comers Exterior y Expansió Comercial, axí en materia de catalogació dels exportadors de Catalunya com de contestació a les importants consultes darrerament rebudes de dit Centre.

S'acordá obrir en les oficines de la Societat (Plassa de Santa Agna, 4), una informació respecte als productes que més convinguin afavorir amb la rebaixa del 30 per 100 sobre'ls nolis, concedida per la Trasatlántica, en benefici de nostra exportació, invitant a dita informació als elements productors interessats.

S'acordá patrocinar, a prec dels seus organisadors, el projecte de viatge comercial a l'Argentina, sobre'l qual se donaran detalls a l'oficina de la Societat, y s'aprovaren les altes rebudes.

La Cambra de Comers, en sessió celebrada darrerament baix la presidencia del senyor Maristany, va aprovar el reglament interior de la mateixa, concedint un vot de gracies als senyors Ramos, Ráfols, Gubern, Martí y Ventosa, Sendra, Sabater, Alier y Amengual, que redactaren el projecte.

La base del nou projecte será la construcció de tres cuirassats de 22,000 tonelades.

Construirá'ls nous barcos la mateixa casa Vickers que construeix els del primer plan d'esquadra.

Lo de les carreteres

La comissió del Congrés que entén en l'assumpte del plan de 7,500 kilómetres de carreteres ha posat en nèt el dictamen.

Els conservadors que formen part de la comissió diuen que pera cosa tan senzilla com dir si el ministre de Foment feu bon o mal ús de les facultats que li concedía la llei, no era necessari fer un dictamen que té tots els carácters d'una sentencia amb «considerandos» y «resultandos». Diuen que axió prova que la majoria de la comissió defensa y s'esforsa en defensar un mal plet.

CRONICA DE FORA

Informació d'Espanya

PER TELEFON Y TELEGRAF

Madrid, 22, de 10 matí a 9 nit

La prempsa de Madrid

La «Gaceta»

La d'avui publica:

Disposant que s'anuncii a oposició lliure la provisió de la plassa de professor de trompa vagant en el Conservatori de Música y Declamació.

Anunciat la mort a Bogotá del súbdit espanyol Remigi Carbonell.

Relació de les pensions declarades pel Consell Suprem de Guerra y Marina durant la primera quinzena d'aquest mes.

Anunciant l'existencia de casos de febre groga al Brasil.

Invitant als artistes espanyols pera que envíin obres destinades al saló d'art espanyol que ha d'inaugurarse a Capetown en el proper mes de juny.

"El Liberal„

En l'article de fons comenta'ls rumors que circulen sobre dificultats en la marxa de les negociacions que's segueixen amb Fransa en la questió del Marroc.

Diu que poc l'inquieta la possessió per Espanya d'uns quants kilómetres més o menos al Marroc, y que lo únic que l'inquieta es que se'ns obligui a ocuparlos, ja que careixem de gent y de recursos pera aitals empreses.

Respecte a l'hipótesi de la sospensió de les negociacions, diu que res deu importarnos, perque Anglaterra está al pany obrant amb suma discreció en son paper d'amigable composadora, y sabrá apagar qualsevol arrebat bélic que d'un costat o altre's produeixi.

Aconsella al senyor Canalejas que parli poc y que trapitgi terreny ferm al resoldre les questions.

Acaba aconsellant al senyor Canalejas que, ja que ha inventat un banquet militar patriótic pera'l diumenge amb motiu de la jura de les banderes, en lloc d'improvisar allí el discurs de rúbrica, el porti escrit y ben aquilatat.

"La Mañana„

Parlant en son editorial de la prórroga dels pressupostos, afirma que axió no es anticonstitucional.

Estudía lo que fan altres nacions respecte d'aquest particular, y diu:

Aixó que fa Espanya, no sols es perjudicial, en quan estalvía majors mals, sinó que es constitucional, segons s'ha vist, y es més serio que ocupar el temps en les Cambres amb obres d'escasa utilitat. No deu discutirse un projecte de pressupostos qualsevol a pretext de vetllar per les prerrogatives del poder moderador, perque precisament una d'aquestes prerrogatives es la de prorrogar per un any l'eficacia dels pressupostos.

"España Nueva„

Aquest periódic se fa ressó de lo que's diu respecte a que'l Govern pendrá una iniciativa pera concedir a la viuda y fills del senyor Pí y Arsuaga una modesta pensió, tenint en compte que la cessantía de ministre que no va voler el seu pare, l'insigne Pí y Margall, cobrar mai importa pera l'Estat una respectable suma.

Parlant d'aixó fa un cálcul y diu que, havent viscut després 30 anys, la cessantía que li corresponía cobrar, en aquest temps, a l'interés compost del 4 per 100, hauría cobrat 436,000 pessetes próximament, que equivaldríen en l'actualitat, calculant el tant per cent, a 600,000 pessetes, es a dir, que la familia den Pí y Margall podría tenir avui una fortuna per aquest concepte de 600,000 pessetes, que ha deixat de cobrar de l'Estat espanyol pel desprendiment d'aquell insigne república.

"Diario Universal„

Aquest periódic diu:

En alguns Centres polítics ha circulat la noticia relativa a l'arrendament de diversos ingressos que avui administra directament l'Estat.

El fonament d'aquesta noticia estriba, per lo que hem pogut inquirir en el fet d'haver solicitat el ministre d'Hisenda la remisió de alguns datos relatius an aquests ingressos.

Aquesta noticia necessita un complement; que igualment que aquels datos ha demanat els de rendes, contribucions, gastos dels ministeris, compromisos sense satisfer, pagos d'exercicis tancats y demés que son precisos pera formular el veritable balans de la situació de l'Hisenda, a fi d'estudiar després lo que convingui fense pera subsanar quantes deficiencies existeixin y pera proposar quants projectes estiani útils al desenrotllament económic y financier de la nació.

Arrbada

Amb l'exprés d'Andalusía ha arribat aquest matí a Madrid, procedent de Málaga, l'infant don Alfons de Orleans, que estará aquí alguns dies.

D'Obres Públiques

Avui han tornat a dictarse les oportunes ordes pel ministre d'Instrucció pública, pera que comensin les obres de reparació de l'Institut de Lleida.

La firma règia

Distribuint la quantitat de 7.750,000 pessetes consignades en pressupost pera subvencionar a Juntes d'Obres de Ports de l'Estat.

Restablint pera'l cos d'enginyers de mines el reial decret de 19 d'abril d e1907, relatiu a les condicions que deuen reunir els enginyers queíes pera son ascens a consellers.

Pera la viuda den Pí y Arsuaga

Telegrafien de Buenos Aires que'ls federials han iniciat una suscripció, l'import de la qual s'enviará a la viuda del consequent republicá Pí y Arsuaga.

Consell de guerra

S'ha celebrat Consell de guerra contra l'oficial del cos d'oficines militars y director de «La Voz del Ejército», don Félix Verdun, per la publicació d'un article incurs en la llei de jurisdiccions.

S'ignora encara la sentencia, peró'l senyor Verdun ha demanat voluntariament el retir.

La Cambra Oficial de l'Industria

Una representació de la Cambra Oficial de l'Industria de Madrid, ha visitat al ministre d'Hisenda pera oferirli el concurs del nou organisme y manifestarli les dificultats amb que la Cambra haurá de topar pera fer efectius els recursos que la llei li concedeix pera son sosteniment en el cas de que no pogués resoldres favorablement la petició que té formulada.

També ha demanat un lloc pera la Cambra d'Industria en la Junta d'Aranzels y Valoracions.

Per últim, han exposat al ministre les justes queixes dels industrials a molts dels quals se'ls cobra un 75 per 100 d'impost de lloguer, en comptes del 25 per 100 que es el que's va cobrar l'any passat.

El senyor Navarro Reverter els ha ofert estudiar y veure la manera de complaure'ls desitjos dels comissionats, amb els que ha estat deferentíssim.

A la Presidencia

El senyor Canalejas ha passat la tarde al seu despaig de la presidencia, aont ha rebut diverses visites, entre elles les dels ministres de la Guerra y Governació y la d'una comissó ide Sagunto que ha demanat l'apoi comissió de Sagunto que ha demanat l'apoi del Govern pera l'erecció d'un monument al guerriller Romeu, fusellat pels carlins.

El banquet an en Melquíades

El banquet en honor de don Melquíades Alvarez se celebrará'l 7 d'abril al palau de Exposicions del Retir.

Manifestacions den Canalejas

El senyor Canalejas, parlant amb els periodistes, ha manifestat que, com no's pot parlar de crisi, perque es impossible que n'hi hagi ara, la gent de bon humor s'ocupa del seu semblant y treuen a reliuir els seus gestes y suposades disencions en el sí del Gabinet.

El president no dona importancia an aquests entreteniments inofensius.

Lo que sí desitja es que's tingui una mica més de cura pera acullir noticies relatives a la salut del rei.

L'origen d'aquestes noticies no se l'explica'l senyor Canalejas, com tampoc s'explica per qué li atribueixen el propósit de pronunciar el diumenge a la nit un discurs sensacional després del banquet amb que obsequiará als militars en el ministeri de la Governació.

A ningú ha expressat aquest propósit el queíe del Govern, entre altres raons, pérqué tal propósit no'l té.

—Es clar, deia, que diré algunes paraules després del banquet, peró seran les obligades a tot anfitrió que s'honra convidant a dinar a persones distingides y pertenecixents a una de les institucions més fonamentals de la patria.

Continuant la serie de negatives, el senyor Canalejas ha desmentit també que tant ell com el ministre d'Estat hagin fet cap manifestació a cap periodista extranger respecte al curs de les negociacions franco-espanyoles.

Si els corresponsals extrangers envíen als seus periódics noticies y comentaris, ho fa-ran inspirantse en judicis y suposicions que no porten el «marchamo» de garantía oficial; y aixó no pot evitarho'l Govern espanyol.

—Par avui, deia'l senyor Canalejas, res de nou hi ha en les negociacions y res per conseguent podran comunicar.

En Moret

Cádiz.—Ha sortit el senyor Moret pera Jérez. Se li ha tributat una afectuosa manifestació de simpatía.

El comers ha tancat.

A l'estació hi acudiren els dependents de comers, nombrós públic y representacions de entitats y societats.

El senyor Moret prometé tornar a Cádiz quan se celebrin les festes del mes d'octubre.

Miting

Jaen.—Comuniquen de La Carolina que en el teatre Principal se celebrá un miting de propaganda societaria.

Parlaren els companys Llavero, Valle, Martínez, Solini y Perezagua, aconsellant tots als obrers que s'instrueixin, s'apartin dels vicis y procurin ingressar en les Societats obreres.

Tots els oradors foren aplaudits.

La Comissió franco-espanyola

La comissió franco-espanyola que entén en el régim administratiu que s'hagi d'establir al Marroc, se reuní a les cinc en el ministari d'Estat pera examinar la contraproposició referent a l'assumpte de les Duanes, y tractar de la questió del monopoli del tabac.

Les negociacions franco-espanyoles

Avui han conferenciat el senyor García Prieto y l'embaixador francés, celebrant una nova entrevista sobre les negociacions.

També ha parlat avui amb el ministre de Estat, aprofitant la recepció diplomática, l'embaixador d'Anglaterra.

Lo de Melilla

Telegrama oficial

S'ha facilitat el seguent telegrama oficial:

«Melilla, 22.—Capitá general a ministre de la Guerra: El general Navarro, amb les mateixes forses que ahir, ha efectuat un reconeixement entre la seva posició y Tanged. El coronel Figueras, amb sis companyies de Melilla, un batalló de Ceuta, un esquadró y una bateria de Ras Medua ha marxat per la vall de Máxim y Est de Tigitruf a Ulad-Ganent, aont ha confontrat amb aquell general, tornant ambdós a mitja tarde als seus campaments, sense que hagi ocorregut cap incident.

No hi ha novetat.»

Posició ocupada

S'ha rebut un altre telegrama de Melilla donant compte de que aquest matí les forses que hi havía preparades a les avensades han ocupat sense cap resistencia una nova posició immediata al Quert.

Les forses acampen en la posició ocupada.

Diversos

Melilla.—Segueixen en el mateix estat, a l'hospital dels Doks, els ferits del darrer combat.

—Han arribat 27 malalts. Han fet el viatge en un convoi fins a l'Avensament,, acompanyats d'un metge, y en el tren de les mines fins a la plassa.

—Ha mort el capellá castrense don Marian Giménez, que pertanyía al batalló de cassadors de Talavera.

Del conflicte del carbó

La situació a Espanya. Ordes de Foment. - Lo que diu en Canalejas

Se torna a dibuixar amb bastant relleu el conflicte del carbó.

Els obrers asturians han ratificat per escirt la seva coneguda petició del 15 per 100 en un plas que no excedeixi del día 10 d'abril próxim.

Mentrestant el carbó escasseja.

Actualment hi ha a Madrid sols carbó pera quatre dies, no obstant lo dit en la reunió de l'altra nit, celebrada a Governació, notantse cada día més sensiblement la dificultat del transport per falta de vagons y altres motius d'orde secundari.

El problema revesteix importancia y, per lot ant, el senyor Canalejas tornará a prestarli avui preferent atenció, celebrant conferencies amb els magatzemistes y adoptant mides urgents pera evitar que'l conflicte adquireixi carácter irremeiable.

Les noticies que anit se reberen a Madrid, d'origen autoritzat, son pesimistes, sobre la vaga anglesa.

Durant el día els informes telegráfics foren relativament favorables, fins al punt de afirmarse en un despaig de Glasgow que'l dilluns se renuarien els treballs de modo provisional.

Aquestes referencies devién náixér dé lés diverses y contradictories impresions que'l «Bill» presentat a la Cambra havía produit a la conca minera.

Sembla que'ls obrers refusen la llei del salari mínim, amb la qual, en sa essencia, tampoc s'hi mostren conformes els patrons.

Aixó, además de la coneguda actitut de la Cambra, coloca al Govern en situació tan compromesa, que es fácil que corri perill l'actuació lliberal anglesa.

El ministre de Foment ha dictat les oportunes ordes pera que surtin cap an algunes provincies carboníferes enginyers de mines amb l'objecte de cercar els medis pera establir amb la major normalitat la vida de relació entre'ls productors de carbó y les companyíes de ferrocarrils.

—No hi ha motiu pera llensar a la publicitat alarmes, a Espanya, d'escasessa de carbó, diu el ministre, puig el Govern se preocupa molt d'aquest assumpte de tanta importancia y amb tot y les imperfeccions administratives, té en son poder una estatística de les existencies en boca de mina, dipósits y magatzems.

Les noticies d'Anglaterra, ha dit el senyor Canalejas, son dolentes. La llei presentada a la Cambra dels Comuns no ha agrádat a ningú: la rebutgen obrers y patrons y aixó dona al conflicte huller un aspecte desagradabilissim perque inspira temors molt fundats.

A Espanya, fins ara no hi ha motiu pera grans alarmes, encara que s'adverteixi l'escasessa de carbó en algunes industries. Aixó obliga al Govern, a no abandonar l'adopció de mides previsores.

Els senyors Canalejas y Villanueva han conferenciat telefónicament aquest matí y el president continuará aquesta tarde fent gestions pera assegurar la provisió de carbó a les industries nacionals que'l necessitin.

Els patrons asturians han comunicat al senyor Canalejas que'ls es impossible accedir a res de lo que demanen els obrers miners sobre aument de jornals.

Madrid, 22, de 11 a 1 matinada

Un noi mort

El sargent de la banda de trompetes del batalló de Figueras Benet Alonso fou cridat per uns nois que trobonse jugant en el carrer de la Villa, davant al número 6, descobriren en una finestra a mitg metre d'alsaria de terra el cadavre d'un nen totjust nascut.

Avisat el jutjat de guarda se personá en aquell lloc y disposá l'nixecament del cadavre.

Els metges forenses certificaren que havía mort en les darreres hores de la tarde d'ahir per abandó.

El senyor Canalejas

El senyor Canalejas se proposa que la cerimonia de la jura de les banderes pels reclutes del darrer reemplás s'efectui el mateix día en tota la Península a fi de que l'acte tingui carácter de festa nacional.

Lo del carbó

El queíe del Govern ha passat la tarde en sa casa ont ha conferenciat amb els ministres de la Governació y de Foment sobre la questió dels carbons.

La Conjunció Republicana-Socialista

Els diputats de la Conjunció Republicana-Socialista han negat que haguessin acordat la designació del senyor Salvatella pera ocupar la secretaría del Congrés vagant per la mort del senyor Pí y Arsuaga.

Díuen que aquest acord el pendran quan estigui próxima la data de la reunió de les Corts y quan se conegui el criteri del Govern en aquest assumpte.

De Tànger

S'ha rebut un telegrama de Tánger dient que'l comandant Ovilo arribá allí y marxará aviat a Larache.

Afegeix el telegrama que un radiograma de Casablanca dona compte de que les fraccions de Guerfumar feren sotmissió a la tribu de Zemour y que'ls fanátics de Zaya prediquen la guerra contra els francesos.

Del Ferrol

Ferrol. — El canoner «Hernán Cortés» ha pujat al varader pera fer algunes reparacions.

Demá sortirá del dic el creuer «Conde de Venadito», en el que s'está instalant una estació torpedista.

—A causa del temporal han entrat en aquest port d'arribada forsosa alguns vaixells extrangers.

Protesta

Cartagena. — La Junta executiva del bloc de les esquerres ha acordat la celebració d'un acte de protesta contra el ministre de la Governació perqué no resol aquest l'expedient electoral d'incapacitat de set regidors.

Naufragi

Bilbao. — Anit, en aigues d'Ondarrua, naufragá una llanxa tripulada per vuit homes dels que se'n salvaren set.

Vaga a Alcoy

Alacant. — A Alcoi s'han declarat en vaga els obrers de la fábrica de Soler per haver sigut despedit un de sos companys.

El mercat de cereals

Palencia. — El blat se paga a 40 pessetes, el fajol a 30 y l'ordi a 24.

En quinze dies han entrat en aquesta capital 90,000 fanegues de blat.

Han sortit 100 vagons de cereals cap a Santander, Bilbao y Barcelona.

De Valladolid

Valladolid. — S'ha celebrat un miting republicá contra els consums. L'orde fou complet y els oradors molt aplaudits.

—Regna fortissim temporal. El vendabal ha trencat molts fanals.

De Cádiz

Cádiz. — L'Ajuntament ha acordat solicitar l'indult dels presos per delictes polítics y dels compresos en la llei de jurisdiccions.

També ha acordat l'Ajuntament demanar el premi Nobel pera Pérez Galdós.

—Ha marxat a Madrid el diputat senyor Laviña, havéntseli tributat una carinyosa despedida.

—La vaga d'obrers del port segueix en el mateix estat. Treballen «esquirols» custodiats per la guarda civil.

En Moret a Xerès

Jerez. — Ha arribat el senyor Moret acompanyat d'algunes personalitats procedent de Cádiz. Acudiren a rébrel les autoritats y molt públic.

De Sevilla

Sevilla.—S'espera que arribi aquesta nit el senyor Moret. Els lliberals li tributaran una rebuda molt carinyosa.

El senyor Rodríguez de la Borbolla el convidará a esmorzar.

Demá a la nit marxará el senyor Moret pera retornar a Madrid.

—Desperta espectació el debut de Pastora Imperio després de sa separació de son espós l'atrevit «Gallito».

—En el poble de Mairena Alcor un vei renyá a la seva dona. Un guarda municipal l'agafá, el tingué tancat quatre hores y després el tragué y li feu escombrar la plassa del poble, pegantli amb una verga.

El veinat, indignat, ha acudit al governador en queixa contra l'autoritat salvatge del guarda municipal.

Madrid, 23, de 1 a 3 matinada

Atropell

A la plassa de Santa Creu l'automóbil del viscomte de Roda ha atropellat a un nen de cinc anys anomenat Lluis Serra, fill d'un porter del ministeri d'Estat.

La sospensió de les Corts

En el saló de conferencies del Congrés segueix l'animació y els comentaris sobre la sospensió de les sessions de Corts, fentse suposicions sobre la data en que's reanuraran.

El Govern civil de Madrid

S'assegura que será nomenat governador civil de Madrid un amic íntim del senyor Canalejas, puig segons sembla aquest ha dit que ja ténen bastants amics ocupant alts cárrecs els senyors Moret y Montero Ríos.

Es probable que'l nou governador sigui el senyor Francos Rodríguez o el senyor Palomo.

La festa militar a Governació

En el ministeri de la Governació se fan preparatius pera la festa que's celebrará allí el proper diumenge en honor de l'exércit.

Els porters lluiran nou uniforme de gala que consisteix en calsó curt vermell, casaca plena de galons daurats, perruca blanca, tricorni y un gran bastó.

Han acabat les obres en el vestíbul del ministeri haventse posat grans zócals de marbre, magnífics aparells de llum eléctrica de estil modernista, portes de vidres y encrixats amb adornos daurats.

Els bromistes davant de l'aspecte que ofereix el ministeri de la Governació l'han batejat amb el nom de la «Mezquita del gran Barroso».

Nova esquadra

Diu un periódic que malgrat les negatives oficioses continúen en el ministeri de Marina'ls treballs necessaris pera l'ampliació del programa de construccions navals que s'está executant.

Informació de l'extranger

Els grans altruistes

Londres, 22.—El baró Wandsevarth, recentment mort, ha deixat una fortuna de quaranta milions de francs, dels que se'n dedicaran 25 pera construir un asil ont hi tindran cabuda tots els orfes nascuts a Anglaterra.

Sobre les negociacions franco-espanyoles

París, 22.—Diuen els diaris que les noves proposicions espanyoles arribades a París son considerades insuficients y no poden assegurar l'acord entre Fransa y Espanya. Solament podran servir de base pera negociacions ulteriors.

Sinistres marítims

Lorient, 22.—Durant els exercicis de tir, y a causa del violent temporal, el creuer-cuirassat «Gloire» ha romput les amarres y ha topat amb el creuer «Condé», causantli averies d'alguna importancia.

La revolta al Paraguai

Buenos Aires, 22.—La cancilleria argentina ha rebut telegrames donant compte de que segueix el combat a Asunción, amb gran encarnissament y amb resultat indecís, peró creientse que en definitiva triomfaran els revolucionaris perque segons sembla porten ventatja.

Una gran llissó

L'independencia de Filipines

París, 22.—El «New-York-Herald» publica un despaig de Washington dient que'l president del Comité d'afers colonials de la Cambra de representats ha presentat un «Bill» referent a la declaració de l'independencia de Filipines per un período d'assaig de vuit anys. Les tropes americanes seran retirades.

L'independencia de Filipines será proclamada'l 4 de juny de 1912.

Els Estats Units hi conservaran únicament els punts d'amarrament dels cables y els ports d'aprovisionament.

Dels que fugen...

Lisboa, 22.—Tres soldats y un cabo del 17º regiment d'infantería que estaven detinguts en un quartel, s'escaparen tirant a terra la porta del calabós, d'acord amb el centinella que s'escapá també amb ells.

El conflicte del carbó

La llei de salari mínim. Discurs de Mr. Asquith

Londres, 22.—A la sessió de la Cambra dels Comuns hi assistit gran concorrencia.

Mr. Asquith proposá la segona lectura del «Bill» huller.

Mr. Balfour exposá la gravetat de la situació.

Censurá l'abús que han comés els queíes dels minaires, paralitzant l'industria y el comers.

Declará que no vol motivar una crisi ministerial, que afegiria la confusió d'unes eleccions generals al trasbalsament produit per la vaga; peró no pot aprovar el método seguit pel Govern.

Demaná'l refús del «Bill», per raons de orde nacional.

Mr. Asquith li contestá, censurant que Mr. Balfour, refusés el «Bill» huller sense proposar cap remei a la situació.

Recordá'ls esforsos infructuosos del Govern pera solucionar el conflicte, y diu que'l projecte de llei presentat ara pel Govern, no es sinó l'expresió de les proposicions de arreglo que's feren fa tres setmanes a les dues parts en litigi, y que, per conseguent, no pot afirmarse amb exactitut que'l projecte sigui el resultat d'una presió exercida pels miners sobre'l Govern; se pot posar en dubte, digué'l ministre, l'oportunitat de les mesures adoptades pels miners, peró no se'ls pot acusar d'egoístes.

Se parla de rebutjar el projecte de llei, sense proposar en son lloc cap altre remei pera l'actual situació; se parla de rompre les relacions entre patrons y obrers, peró ningú diu lo que ha de venir després. Ha afirmat en son discurs el ministre que no's pot tolerar que una part del país sigui obstacle a la pacificació de tota la nació, molt menys després d'haverse emplear totes les formes de la persuació y d'haver sigut insuficients.

El Govern no pot permetre que falti carbó al país y que pateixi per sa culpa l'industria y el mateix poble.

Per aixó acudeix a la llei el Govern y demana a la llei la solució definitiva del conflicte, emperó sense deixar indefens a cap dels elements que en el mateix intérvenen.

Aprovació de la llei

Londres, 22.—La Cambra dels Comuns ha aprovat el «Bill» establint el principi del salari mínim en segona lectura, per 348 vots contra 225,obtenint una majoría més gressa que lo que s'esperava.

Els nacionalistes y treballistes han votat en pró del «Bill».

Desordres

París, 22.—Telegrafien de Londres que'ls successos ocorreguts a Collins foren motivats per impedir una companyía minera que'ls vaguistes recullissin en els voltants dels pous els trossos de carbó que cubrien el sol.

A pesar d'aixó milers de vaguistes se dedicaven a recullirlos, per lo qual la companyía demaná auxili de les autoritats.

Els vaguistes apedregaren a la policía mentres les dones y els nois recullíen carbó.

Ocorregueren algunes colisions, resultantne d'elles molts ferits y essent detinguts diversos revoltosos.

A Escocia aumenten els discursos a consequencia de la vaga.

Un grupo de vaguistes precedits de banderes y músiques se dirigí a una mina en la qual treballen obrers no sindicats amparats per la policía.

Els vaguistes envoltaren als treballadors obligantlos a entregar les eines y a retornar a ses cases.

En altres punts la policía que está estacionada als voltants dels pous dona continues cárregues contra'ls vaguistes que s'apropen.

ESPECTACLES

GRAN TEATRE DEL LICEU—Temporada de primavera de 1912. Gran companyia de Opera Italiana de primisimo cartello. Inauguració, el día 7 d'abril.—Segueix obert l'abonament a diari per 20 funcions, a primer torn; per 12 funcions, a segòn torn; per 8 funcions, y a tardes en dies festius, per 4 funcions. En la Administració d'aquest teatre, San Pau, 1, bis, de 10 a 12 de 4 a 7 tarde, y de 9 a 11 nit.

Les funcions dèl primer torn se verificaràn precisament els dimars, díjous y diumenges de cada setmanana.

Les del segòn torn se verificaràn aixi mateix els dimecres y dissabtes.

Teatre Circo Barcelonès

GRAN CINEMATOGRAF

Sessions completes de quatre a set tarde y de nou a dotze nit, 20 pelícoles, 20, de rigurosa estrena, figurant, entre elles, les de més éxit.

ARTE E INOCENCIA
LA GIOCONDA
o TRAGICO AMOR DE MONA LISA
LA LUCHA POR LA VIDA
EL PESCADOR Y SU NOVIA
LA MUÑECA DEL PASADO
EN LAS REDES DEL DESTINO
AMOR DE SIRENA

Y com última de programa la
LLUITA DE BOXE ENTRE
JACK-JONSON y JIM GEFFRIES
convenienment reduida a sols lo més interessant,

PREUS ECONÓMICS

Palcs sense entrada, 1 pesseta: butaca de preferencia, 0'50; entrada a platea, 0'25; primer pis, 0'15; segon pis, 0'10.

TEATRE CATALA ROMEA

Companyia còmic-dramàtica de l'eminent primer actor

RICARD CALVO

primera actriu

RAFELA ABADIA

Avui, dissabte, nit, a un quart de dèu: Benefici de la primera actriu *Rafela Abadia*.—Les dues precioses comedies en tres jornades:

LA LUNA DE LA SIERRA

y

LA DAMA BOBA

den Lluis Velez de Guevara, la primera, y del gran Lope de Vega, la segona.—Demà, diumenge, tarde y nit: «La luna de la sierra» y «La dama boba».—Dilluns, tarde: «El castigo sin venganza» y «El vergonzoso en palacio». Nit: «La luna de la sierra» y «El desdén con el desdén».—Dijous que ve, tarde: «La luna de la sierra».

Se despatxa a comptaduría.

Teatre Tívoli

Avui, dissabte, 23 de mars de 1912. Tarde, a un quart de sis, grandiós Vermouth. Butaques, 70 cénts.; entrada general, 22 cénts.—Primer: «Felipe II».—Segon: Exit creixent de la sarsuela en dos actes

Anita la risueña

Nit, a un quart de deu. Butaca 2 ptes. Entrada general, 52 cents.—Primer: L'opercta en tres actes.

Soldaditos de plomo

Segon: Exit grandiós de la sarsuela en un acte

El príncipe Casto

Demé. diumenge, dues grandioses funcions.—Tarde, a dos quarts de quatre. «Felipe II», «Anita la risueña» y «El príncipe Casto»,—Nit, a un quart de deu. «Soldaditos de plomo» y «El príncipe Casto». Per no estar terminat el decorat y vestuari, s'aplassa pera la próxima setmana l'estrena de S. A. R. (Su Alteza Reial).

LA RABASSADA
Casino
Atraccions
Restaurant

Teatre Novetats

GRAN COMPANYIA DRAMÁTICA

VILLAGOMEZ

Dissabte, quarta funció d'abonament a

GRAN MODA

A un quart de deu: Primera representació de la preciosa comedia en tres actes y en prosa, de l'eminent autor, Jacinto Benavente,

La escuela de las princesas

estrenantse tres decoracions, luxosíssim vestuari y atrés confeccionat esprofés pera aquesta obra; segon; l' entremès, **Una hora fatal**

Diumenge, dues grans funcions, tarde y nit: «La escuela de las princesas» y «El flechazo».—Se despatxa a comptaduría.

Teatre de Catalunya

(ELDORADO)

Sindicat d'Autors Dramàtics Catalans

Avui. dissabte, a les nou. 10 representació del extraordinariament aplaudit idili en tres actes, original d'Apeles Mestres, «L'estiuet de Sant Martí» y

Estrena de LA GERMANETA

comedia en dos actes y en prosa, original de Manel Folch y Torres.—Demà, diumenge, tarde y nit: La nova comedia en tres actes, de grandiós éxit «El tresor» y segona y tercera representacions de «La germaneta».—Dilluns, tarde y nit: «L'estiuet de Sant Martí» y «La germaneta».

TEATRE CÓMIC.—Companyia de l'eminent tenor,

Francisco D. Rios

Dissabte, 23 mars; a les nou en punt de la nit, cartell monstre 2 obres, 6 actes per una pesseta entrada y butaca. Primer: L'opereta en tres actes «La viuda alegre» per la senyora Terres. Segon: L'ópera en tres actes, «Marina» per la senyora Casals y el célebre tenor senyor Rios que la interpretará per primera vegada. Diumenge, 24, tarde, funció sencera, 2 tres quarts de quatre, 6 actes. Primer: La famosa opereta en tres actes: «El conde de Luxemburgo». Segon: «Marina» pel tenor senyor Rios, Nit, a un quart de deu. 2 obres. Primer: «El duo de la africana» pel senyor Rios. Segon: La elegant opereta en tres actes, «La princesa del dollar», Dilluns, 25, tarde, Primer: «La princesa del dollar». Segon: «Cavallería rusticana» per Rios. Nit: Primer: «La viuda alegre». Segon: «Marina» pel senyor Rios. Preus, tarde o nit, una pesseta entrada y butaca. Se despatxa a comptaduría.

Teatre Apolo

Avui, dissabte, a les nou, Programa de grans aplaudiments, vuit actes, 2 drames, 2. Primer: L'aplaudit drama historic en 4 actes,

Secretos del Santo Oficio o La Inquisición por dentro

Segon: La célebre y aplaudida trajedia en 4 actes,

LA TOSCA

Protagonista senyora Puchol y senyors Rojas y Perelló. Demà, diumenge, tarde y nit, «Secretos del Santo Oficio o La Inquisición pór dentro» y «La Tosca».

Cinematógrafs

SALA MERCE - Cine y Grutes

Gran cinematógraf

Pelícoles sensacionals. El millor programa de Barcelona es el de la «Sala Mercè».

Gran éxit de les cintes «Bromas de Pepito», «Premio a la bondad», «El arriendo», «Sobre las olas», «Amberes pintoresco», «Las modas en París», «Gran revista en primavera». «El entierro de un monje», «El Rey en Alicante» y altres.

GRUTES MERAVELLOSES

Grans novetats. Noves atraccions, Espectacles originals y sorprenents. «El palau de la rialla».

Ideal Cine

Corts, 605 y 607, entre Passeig de Gracia y Rambla de Catalunya.

Hermós programa: «Por una tortuga», (Edison); «Gimkana sobre el hielo», «Las criaturas de Logan», «Historia de la rosa de Rosita», «Garibaldi está en Marsala»; estrenantse además l'excepcional pelícola de 700 metres, presa del natural a bordo del vaixell expedicionari,

Expedición del capitan Scott al Polo Sud

Nota. — Tarde y nit, preus corrents. — Altra important: El diumenge a la nit, si no ho impideix cap causa de forsa major, se projectarà la pelícola de la

Jura de la bandera

que tindrà lloc al matí en el passeig de Gracia.

DIORAMA Avui, dissabte, dues grans estrenes.

Complot contra el emperador

Santas y pecadoras

«Historia de la rosa de Rosita», «Polidor en casa la modista», «Garibaldi à Marsala», «Las luchas por la vida».

GRAN SALÓ DORÉ

Avui, dissabte, hermosísim programa de pelícoles y les colossals atraccions

Marguerite de Denain

hermosíssima gimnasta aeria. Els colossals artistes,

Los Florence Mecherini

amb sos balls «Tango Argentino», «Machicha Brasileña», «Los Apaches» y altres; aument de orquestra, riquísim decorat. etc., etc. Ovacions a l'eminent artista fenómen vocal,

La Manola Gaditana

nomenada el Rossinyol humà acompanyada del seu cantant,

Americo Americi

Demà, debut de la atracció mondial.

The Washington Stars

Concerts

MUSIC-HALL - LA BUENA SOMBRA - 3, GINJOL, 3

LOS MINGORANCES, YANE D'AY. Troupe anglesa SYRIS. Exit de la Gran Revue franco-anglo-espanyola, en 7 quadros, de ANGULO-GÈNE y LOZANO. «L'amour guerit tout» (El amor ho cura tot). 12 decoracions noves de BRUNET y POUS' 140 trajos nous de MORERA. Figurins del dibuixant PICAROL. Deslumbrant apoteosis.

ALCÁZAR ESPAÑOL. — 7, Unió, 7

Totes les tardes, a les tres: Gran troupe de Varietés.

Totes les nits, a les deu **La 2ena. Revue de l'Alcazar** (Grandiós éxit)

Gran Edén Concert Asalto, 12 Telefón, 2461

Tots els dies; tarde, a dos quarts de quatre, nit, a dos quarts de deu: Grans espectacles en els que prenen part 32 artistes.

Entrada lliure. Butaques gratis. Foyer reservat.

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE. — Concerts Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50 Els divendres, bouillabaise. Dissabtes, menú corrent y vegetarià.

Butlletí comercial

22 de mars de 1912

Moviment de Borsa

La contractació de valors en nostra plassa avui ha sigut molt més reduida que ahir, potser degut a no haver vingut canvis ferms dels mercats reguladors.

A París tanca l'Exterior espanyol a 95'12; els Nords a 453; els Alacants a 442; els Andalusos a 303, y els Plates a 440.

BORSA DE MADRID

Interior comptat	85'20
— fí de mes	85'30
— — próxim	.....
Amortisable 5 per 100	101'05
— 4 per 100	.....
Banc d'Espanya (accions)	448'50
Accions Tabacalera	285'00
Riu de la Plata	476'00
Sucrera preferents	44'00
— ordinaries	16'25
— obligacions	81'00
Francs	107'80
Lliures	.....

BORSA DE BARCELONA

Cotisació oficial

	Oper.	Diner	Paper
Londres, 90 dies vista	.....	26'78	.....
— xec	27'23	.....	27'23
París, xec	7'85	.....	7'85
Madrid y plasses banca, a 8 d'v.	.....	0'30	.....

Efectes públics espanyols

	Oper.	Diner	Paper
Deute Inter. fí de mes (abril).	85'35	85'325	85'35
— — fí próxim	.....	.....	.....
— — comp., serie A	87'20	.....	.....
— — — — B	86'00	.....	.....
— — — — C	86'00	.....	.....
— — — — D	.....	.....	.....
— — — — E	.....	.....	.....
— — — — F	.....	.....	.....
— — — — G. H.	87'75	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— Amort. fí mes (15 maig).	.....	.....	.....
— — comp., serie A	101'20	.....	.....
— — — — B	101'05	.....	.....
— — — — C	101'00	.....	.....
— — — — D	.....	.....	.....
— — — — E	101'00	.....	.....
— — — — F	100'95	.....	.....
— Amort. fí de mes (abril).	.....	.....	.....
— — comp., serie A	.....	.....	.....
— — — — B	.....	.....	.....
— — — — C	.....	.....	.....
— — — — D	.....	.....	.....
— — — — E	.....	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
Títuls Deute Mun., 1903-4-5	94'75	.....	.....
— — — 1906	96'00	95'65	95'85
— — — 1907	.....	95'65	95'85
— — Reforma 1908	95'00	94'85	95'15
— — Maig 1899. Ensxa.	.....	.....	.....
— — Abril 1907, Ensxa.	94'00	.....	.....
— — Mun. de Sarria	.....	99'75	100'25
Emprèstit Diputació Prov.	101'50	101'25	101'75
Port de Melilla y Xa arines	.....	107'75	108'25

Obligacions comptat

	Oper	Diner	Paper
Nord d'Esp., prior. Barcelona.	.....	.....	.....
— Lleida, Reus, Tar.	.....	.....	.....
— Villalba a Segovia.	.....	96'00	96'25
— esp. Alm. Val. Tar.	95 00	96'00	96'25
— Osca a Fr.ª, alt. lín.	95'75	95'65	95'85
Mines Sant Joan Abadeses	.....	61'00	61'50
Tarragona a Barc. y Fransa	.....	58'15	58'25
Madrid, Sarag. Alic., serie A.	.....	106'50	106'75
— — — B.	103'40	103'25	103'50
— — — C.	96'15	96'00	96'25
— — — D.	96'00	96'00	96'25
Madrid a Barcelona, directes	.....	.....	.....
— — Reus a Roda.	.....	57'35	57'65
Alm. Val. y Tarrag., no adher.	.....	62'00	62'50
— — adheridas	.....	77'85	78'00
Mad. Zam. Or. Vigo, em. 1880.	48'00	48'00	48'50
— — — 1883.	.....	48'00	48 50
— — serie G y H.	.....	79'00	79'50
Asturias, Gal. y León, 1.ª serie.	.....	.....	.....
— — 2.ª hipo.	.....	.....	.....
Valladolid a Med. de Rioseco.	.....	.....	.....
Madrid, Cáceres, Port., serie 1.ª	.....	104'75	105'25
— — — 2.ª	.....	.....	.....
— — — 3.ª	.....	95'75	96'25
— tots els cent. impars.	.....	.....	.....
Basc-Asturiá, 1.ª hipoteca	.....	.....	.....
— 2.ª —	.....	104'75	105'25
Cariñena a Saragossa	.....	.....	.....
Olot a Girona	.....	94'00	94'50
Companyia General Tramvies.	.....	97'00	97'50
— An. Tr. Bar. Ens. G.	.....	.....	.....
— Tr. Bar. S. A. y ext.	.....	96'00	96'50
— Barc. Elec. (juliol)	.....	101'25	101'75
— — (abril)	.....	94'25	94'75
Companyia Transatlántica	.....	94'50	94'75
Canal d'Urgell	80'25	80'00	80'50
Soc. Gen. Aigües Barc. (juliol).	.....	77'00	77'50
— — — (abril)	.....	94'25	94'50
Comp. Gen. Tab. de Filipinas.	.....	101'50	102'00
General Sucrera d'Espanya	80'50	80'50	81'00
Comp. Asfalts Asland	.....	.....	.....
— preferents	.....	.....	.....
Port de Barcelona, em. 1905.	.....	.....	.....
— — — 1908.	.....	.....	.....
— — Circul. 1909.	.....	.....	.....
— — — 1910.	105'65	.....	.....
— — — 1911.	.....	.....	.....
— — — 1912.	.....	.....	.....
Port de Tarragona	.....	101'85	102'35
Bonos pref.—Comp. reg. Ebre.	.....	92'75	93'25
Foment Obres y Construc.	.....	99'00	99'50
Comp. Cotxes y Automóbils	.....	99'50	100'00
Siemens Schuckert, Ind. El c.	.....	98'25	98'75
Societat Valenciana Elec	102'00	101'75	102'25
Navegació y Industria	.....	93'25	93'75
Societat Carbons de Berga	.....	97'00	97'50

Accions fí de mes

	Oper.	Cada acció ptes.	
F. C. Nord d'Espanya	489'25	489'75	490'00
— Madrid a Sarag. y Alac.	473'00	478'25	478'50

	QUEDA		
	Oper.	Diner	Paper
Banc Hispano Colonial	.....	.....	.....
— Prestams y Descomptes	.....	.....	.....
Catalana General de Crédit	68'00	.....	.....
Societat de Crédit Mercantil	.....	.....	.....
F. C. Med. a Zam. y Or. a Vigo.	23'40	23'25	23'30
Comp. Reial Canalisació Ebre.	.....	38'50	39'00
Ferrocarrils Andalusos	65'50	.....	.....

BORSI Y CANVIS

Informació de la casa FILLS DE F. MAS SARDÁ, *Rambla del Mitj, 22.*

Borsí del matí

	Obre	Tanca
Interior. fí de mes	85'42	85'47
Alacants,ídem	95'80	95'80
Nords, ídem	98'05	98'10
Orenses. ídem	.....	23'35
Colonials, ídem	.....	.....
Andalusos, ídem	.....	65'75
Cotons	N/D.	.....

Borsí de la tarde

	Obre	Tanca
Interior, fí de mes	85'32	85'30
Alacants, ídem	95'70	95'60
Nords, ídem	98'15	98'00
Orenses, ídem	.....	23'20
Colonials. ídem	.....	.....
Andalusos, ídem	.....	65'35
Banc Espanyol de l'Illa de Cuba	.....	.....
Cotons	N/D.	.....

Canvis de moneda

Alfons	7'45 p. 100	
Isabel	10'45	—
Unses	7'55	—
Or de quatre duros	7'05	—
Or de un y dos duros	5'45	—
Dollars	10'45	—
Lliures esterlines	27'00	ptes.
Francs	7'60	p. 100
Marcs	132'50	—

Plassa de Barcelona

COTONS

LIVERPOOL, 18 *de mars*

Informació de la casa A. GABARRÓ GARCÍA.

	Obre	Tanca
Disponible	.....	6'13
Mars-Abril	.....	5'87
Maig-Juny	.....	5'87
Octubre-Novembre	.....	5'73

Vendes de la setmana 47,000 bales.
— — anterior 44,000 —

Preus corrents de cotons en rama, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comers de Barcelona, en pessetes els 100 kilograms.

Procedencia	Middling fair	Fully good midd.	Good Middling
N.-Orl.-Texas.	175 a 177	169 a 171	166 a 168
Altres ports	... a ...	167 a 168	163 a 165

	Fully mid	Middling	Lowmid
N.-Orl.-Texas.	162 a 164	157 a 159	... a ...
Altres ports	... a ...	155 a 157	151 a 153

BESTIAR

Dia 18 mars

Moltons cartagenesos	Ptes. 2'25
Corders —	— 2'20
Ovelles —	— 1'80
Moltons extremenys	— 2'00
Corders —	— 2'00
Ovelles —	— 2'05
	— 1'80

Existencies regular. Preus tendencia baixa.

Tocinos del país	Ptes 2'25
— Extremenys	— 2'05
— Valencia	— 2'05

Existencies escasses. Preus ferms.

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. RUGÁS.

Dia 22 de mars

Els 100 kilos, fóra consumo

Andalús, nou	de 91'50 a 100'00	pessetes
Tortosa	de 120'00 a 135'00	—
Borges	de 125'00 a 130'00	—
Baix Aragó	de 130'00 a 145'00	—

Estació del Bogatell: Existencia 10 vagons
— — Arribades 7 —

OLIS REFINATS

En caixes de 6 bidons de 4 litres

Regàs, extraverge	7'50	pessetes caixa
— superfí	6'00	— —
La Trompeta	5'50	— —

DROGUES

Informació de la casa VIUDA Y FILLS DE G. BOADA Y TRAVESSA, *plassa Antic Born, 14.*

Dia 16 mars

Preus per 100 kilograms franc envàs y estació o mall de Barcelona, salvo variació

	Pessetes
Nitrat de sosa 95 per 100 riquesa y 15/16 per 100 àzoe	30'50
Sulfat ferro cristallisat	6'50
— — pols	7'00
— — cristallisat per 10 toneladas	...
— — pols — 10 —	...
— amònic 20/21 àzoe	42'00
Clorur potassa 80/85 equivalent a 50/52 per 100 potassa pura	38'00
Sulfat potassa 90/92 equivalent a 48/50 per 100 potassa pura	38'00
Superfosfat cals mineral 12/14 per 100 àcid fosfòric soluble	7'35
Superfosfa cals mineral 14/16 per 100 àcid fosfòric soluble	8'40
Superfosfat cals mineral 16/18 per 100 àcid fosfòric soluble	9'25
Superfosfat cal òssos 12/14 per 100	11'50
Escories Thomas 18/20 per 100 àcid fosfòric soluble	8'50
Kainita 12/13 per 100 potassa pura	8'50
Sulfat coure 98/100 purest	70'00
Sofre en sacs de 40 kilos; el sac	8'12
— — — 20 — —	4'12
— flor en sacs de 50 kilos; el sac	17'50

Informació marítima

MOVIMENT DEL PORT

ENTRADES

D'Avilès, vapor «Guillermo Schulz», amb carbó a l'orde.

D'Hamburg, vapor «Pizarro», amb càrrega general.

De Marsella, vapor francès «Valdivia», amb càrrega general y passatge de trànzit.

D'Almería y escales, vapor «Turia», amb càrrega general y passatge.

De Tarragona, vapor «Comercio». amb càrrega geueral.

De Marsella, vapor «Ciérvana», amb càrrega general y passatge.

De Gènova, vapor italià «Ausonia», amb càrrega general.

De Marsella, vapor «Aragón», amb càrrega general y passatge.

De Sòller, vapor «Ciudad de Sòller», amb càrrega general.

De Buenos Aires y escales, vapor correu «P. de Satrústegui», amb càrrega general y passatge,

De Valencia, vapor anglès «Lux», amb petroli.

D'Alacant, pailebot «Margarita», amb efectes.

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 2 tel.

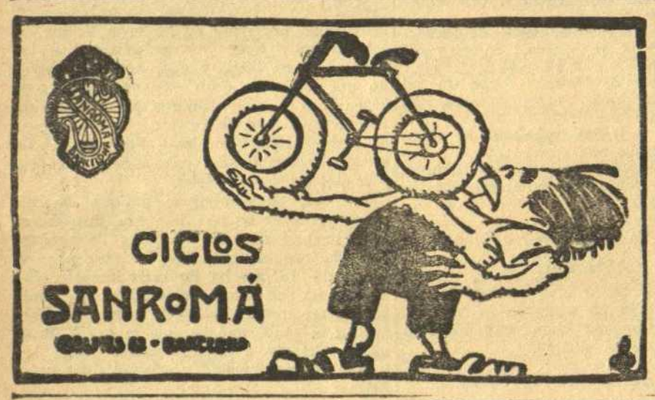

MOBLES DE A. DIRAT
EXPOSICIÓ PERMANENT. — DORMITORIS, MENJADORS, SALONS DESPAIG. — ESPECIALITAT EN ELS D'ESTIL ANGLÉS. — Mendizábal, 28 y 30, y Sant Pau, 50, 52 y 54

SE COMPRA mobles, pianos, caixes de capdals y objectes. Passatge Pont de la Parra, 6 (Reforma).

DINER en 1.ª hipoteca y sobre valors, desde'l 3 per 100 anyal, en llatres, proprietaris, industrials y comerciants, desde'l 1/2 per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits y parts indivises, y sobre generes, pianos, carruatges y tota garantia que convingui. Rambla de Santa Mònica, 4, entressol.

Màquines pera cusir, desde 25 pessetes, garantides. Reparacions: 19, Tallers (ojo, 19).

FORA PÈL MOIXÍ

Els POLVOS COSMÉTICS DE FRANC treuen en pocs minuts el pèl de qualsevol part del còs, mata ses arrels y no torna a sortir. No irrita'l cutis. Aquest depilatori es utilíssim a les senyores que tinguin pèl moixi (vello) a la cara y brassos, pera que aixi puguin destruirlo. 2'50 ptes. — S'envia certificat per correus si per endavant se reben 3'50 ptes. en LLIURANSA de Giro Mutu o segells de correu.
UN POT,

Farmacia Borrell
COMTE DE L'ASSALT (CARRER NOU), NÚMERO 52. — BARCELONA

BODES Y BATEIGS

Gran assortit y varietat de capses y bossetes a preus econòmics. Venda a l'engròs y menuda.—FÁBRICA Y DESPAIG: 33, SANT PAU, 38

BIBLIOTECA CLÁSSICA CATALANA

Editor - impressor ARTUR SUÁREZ || 34, Universitat, 34 BARCELONA

GRAN CUPÓ REGAL

En virtut d'un conveni entre EL POBLE CATALÁ y la Biblioteca Clássica Catalana s'entregaran al portador d'aquest cupó les obres següents:

Historia de Catalunya, den Bofarull, traducció catalana, trenta tomos	15	volums
Crònica o comentaris del rei en Jaume I, feta y escrita per ell mateix en sa llengua natural	1	»
Els Almogàvers, F. de Moncada. Expedició de catalans y aragonesos	1	»
Crestomatia de la Llengua Catalana. Prosa y vers. Desde'l IX sigle al XIX, per Antoni Bulbena	2	»
Les obres del valerós cavaller y elegantíssim poeta Ausias March	1	»
Literatura Catalana	1	»
Tomos revistes	3	»
Total	24	volums

Totes aquestes obres van ricament enquadernades, essent una veritable joia, indispensable en tota biblioteca.

El seu preu es de 135 pessetes, però presentant aquest cupó se reduirà a 115 pessetes y, además, se concedirà el pagament a plassos mensuals de «cinc pessetes», entregantse tota l'obra al firmar la pólissa de compra.

POMPES FÚNEBRES
SOCIETAT ANÓNIMA
Capital social 1.000,000 de pessetes — Quaranta Sucursals amb telefon

LA NEOTAFIA

Central: RAMBLA DE CATALUNYA, 29. — Oficines, fábrica, tallers, etc.: CAMPO SAGRADO, 24
Unica empresa d'Espanya que possoeix fabricació de tots els artícles y adornamente que s'utilisen en son ram

Vol pahir bé? Prengui després dels menjars una copeta de
Digestiu CUIXART
Dipòsit: Arc del Teatre, 21. - Barcelona

Perllongació de l'existencia
RETRASSAR LA VELLESA Y LA MORT: VISTA-RICA
Demani vostè el notable llibret «HABLA EL MAESTRO», y gosará de bona salut, sense metges ni medicaments y el matalí se veu avial lliure de la malaltia, indisposició o dolencia. D'aquest notable estudi eminentment práctic queda un reduit nombre d'exemplars que s'entregaran gratis als primers solicitants.— *Providencia*, 61, «LA SALUD», Barcelona.

Herpes (Brians)
LA POMADA y ESSENCIA ANTIHERPETIQUES de BOTTA, preparades per Borrell, curen d una manera prodigiosa els brians y demés malalties de la pell, per invetades que siguin. Són tan grans les virtuts d'aquests remeis, que s han curat amb ells persones que tenien molt arraigats els brians y que cada estiu tenen de pendre banys d'aigües sulfurosos, sense lograr curarse.
Unic dipòsit: Farmacia Borrell, COMTE DE L'ASSALT, NÚMERO 52 cantonada al carrer de Sant Ramón).

PIANOS Y HARMONIUMS de lloguer, desde 8 fins a 15 pessetes al mes Carrer del Bruc, núm. 70, entresol, primer

MALALTIES DE LA BOCA
PASTILLES NIELK
DE CLORAT DE POTASSA COMPRIMIT. - - Se ven en totes les farmacies

Eficassos contra les **Angines, Crup, Ronquera, Pudor de l'alé, , Inflamacions de la gola.** Les
PASTILLES NIELK
calmen l'irritació produida per l'excessiu ús del tabac y són indispensables a les persones que fan sofrir a sa gola un treball fadigós, especialment els oradors y cantants. — Pera evitar imitacions y falsificacions y com a garantia de llegitimitat, exigeixis en cada capsa el segell (imprès en tinta roja) dels dipositaris
J. Uriach y Comp., Moncada, 20. - Barcelona